

CVETJE

Z URLOV
sv. Franciska

1226 ~
1926

TEBI • O • SERAF • LUBEZNI

Vsebina 5.—6. zvezka.

	Stran		Stran
Tretji red in njegov apostolat . . .	65	Pregled zgodovine frančiškanov med	
Asketična šola ali vadnica popolnosti	70	Slovenci	87
Spomini iz misljijskega življenja . .	77	Razgled po serafinskem svetu	94
Nekoliko pojasnila o Aleksandriji,		Dopisi	94
zlasti za služkinje	82	Priporočilo v molitev	95
Iz pismem p. Petra Baptista Turka na		Zahvala za uslišano molitev	96
Kitajskem svojima sestrama	84		

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Književnost.

Slovanska apostola **Sv. Ciril in Metod**. Spisal Dr. Fr. Grivec. Z 42. slikami. Ljubljana 1927. Izdalo apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. Knjiga je potrjena od ljubljanskega ordinarijata. Ta lepa knjiga obsega 180 strani; želeli bi, naj jo prebere vsak Slovenec, zlasti pa izobraženi. Pisana je znanstveno, pa je razumljiva vsem. — Če bi pa kedo hotel imeti bolj poljuden spis o življenju in delovanju sv. Cirila in Metoda, naj vzame v roke VI. letnik „Cvetja“ (v letih 1885—1887), kjer je lep spis na dobrih 64. straneh o teh naših slavenskih apostolih.

Alkoholno vprašanje. Spisal Ant. Mrkun. Ljubljana 1927. To 160 strani obsegajočo knjigo dobite v vseh knjigarnah in pri „Naši slogi“ v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Cena 28 Din, po pošti 30 Din. Pisatelj obdeluje tvarino vsestransko; označuje slabe nasledke, pobija razne ugovore, išče vzroke, pobija zmote, navaja nadomestila, organizira bojevnike, zlasti oblasti, h koncu navaja še razne vzorce za vloge. — Dobro delo bo storil, kedor bo knjigo širil, da bi jo mnogi in premnogi brali, pred vsem pa predstojniki različnih oblasti, od katerih je ugodna rešitev alkoholnega vprašanja v mnogem odvisna. — Mislimo pa, da rabi pisatelj besedo alkohol v preveč obsežnem pomenu: alkohol = alkoholizem t. j. nasledki alkoholove zlorabe; alkohol = alkoholne pijače. Po našem mnenju bi bila knjiga bolj jasna, bolj pravična in bi dosegla več uspeha, če bi vsaki stvari dali njeno pravo ime.

Marija, vzor krščanskega življenja. Šmarnice. Spisal dr. Fr. Kruljč, duhovnik lavant. škofije. Maribor 1927. Tisk in zaloga tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Knjiga je odobrena od lavantinskega knezoškofa. Obsega 276 strani v obliki srednjega molitvenika. Obsega pa 31. premišljevanj o raznih čednostih. Prvo za predvečer govori o majniški pobožnosti, prvi dan splošno o Marijinem češčenjenju, drugi dan o nagibih majniškega češčenja, potem pa sledijo razne čednosti. Ker nam je knjiga prekasno prišla v roke, je nismo utegnili natančno pregledati. Površno smo pregledali nekaj strani: dobra vsebina, lepo razdeljena, pa se nam zdi, da manjka še zadnje pile. Sicer pa te šmarnice priporočimo vsem.

CVETJE

XLIV. tečaj.

V Ljubljani, maj - juni 1927.

5.-6. zvezek.

Tretji red in njegov apostolat v sedanjem času z ozirom na delavnost slabega časopisja.

(Predaval v Novem mestu 4. okt. 1926 župnik Fr. Vovko.)

Dva sovražna tabora si stojita nasproti v naših dneh tako strastno, kaker malokedaj popreje. Na poljanah jeruzalemskih, v mestu miru in zveličanja, tabori Jezus sè svojimi zvestimi. Njegov bojni klic se glasi: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil. Ne ponujam Vam ne denarja, ne časti, ne čutne omame, ker vas vse to ne more trajno osrečiti.“ Svojim bojevnikom pa kličem: „Vi pa pojdite križem sveta, trgajte ljudi od zemlje, dvigajte jim srca kvišku ter jim povejte, da jaz blagrujem krotke, mirne, uboge, čiste v srcu . . . Glavno pa je, kar vidite zapisano tu gori na moji zastavi: „Zatajaj samega sebe!“

Pred Babilonom, mestom zmede in npravne propalosti, pa se je utaboril Lucifer sè svojimi temnimi četami. Bahato se šopiri na svojem prestolu, ob čigar vznožju neprestano zboruje njegov vojni svet. Tu dajejo navodila, delijo streljivo, nastavljajo pasti in zanjke in kličejo: „Le ven, le ven med svet, moji zvesti! Trosite denar, ponujajte čast, vabite, slepite, lažite, pohujšujte in — kar je glavno — ne pozabite povedati ljudem, kaj je zapisano tu gori na naši zastavi: Uživaj, uživaj, uživaj! Le neustrašeno naprej! Vsako sredstvo naj vam prav pride. Vse je dovoljeno, nič ni greh.“

Da, sovražno kaker malokedaj prej, si stojita nasproti tabora Kristusov in satanov. Luciferjevi pripadniki so neugnano na delu. Framasoni, ki tvorijo danes vojni svet satanove armade, pa vedo, da je med vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, najučinkovitiše — časopisje, in sicer Bogu in Cerkvi sovražno časopisje. Zato protivniki Kristusovi žrtvujejo danes vse, da si potom slabega tiska pritegnejo kar najštevilniše množice.

I. Katero časopisje imenujemo slabo? Nauk o krščanski npravstvenosti pravi, da so slabi tisti časopisi,

a) ki taje verske resnice, več ali eno, jih grdiijo in smešijo ter vzbujajo v dušah verske dvojbe;

b) ki sè svojim pisanjem nasprotujejo božjim zapovedim, ki oznanujejo ko dovoljeno tisto, kar zapovedi božje prepovedujejo;

c) ki izpodkopujejo oblast (avtoriteto) Cerkve, papeža, škofov in duhovnikov, ter kraté pravice sv. Cerkve.

d) ki smešijo liturgično življenje vernikov, predvsem službo božjo in zakramente;

e) ki širijo gospodarske nauke nasprotujoče načelom krščanske pravičnosti.

Ali imamo pri nas take liste? Na žalost moramo reči: „Imamo jih!“ — Imamo slabih več ko dobrih.

Ali nimamo časopisja, ki taji posamezne verske resnice, jih napada in smeši, napada celo Boga, Kristusa, Mater božjo? Ali mar nimamo časopisja, ki zaničljivo govori o svetnikih — naj morda omenim, kako neokusno je nedavno neki slovenski tednik blatil sv. Frančiška! — in s tem Boga zaničuje? Ali mar nimamo časopisja, ki napada sv. zakramente, katoliško bogoslužje, posebno pa še vernike, ki se udeležujejo liturgije in zakramentov? Ali nimamo časopisja, ki teden za tednom udarja po Cerkvi in njenem yodstvu, ki sramoti sv. očeta, grdi škofe ter predočuje svojim bravcem duhovnike, kaker da bi ti bili sami izkoriščevavci ljudstva, pohujšljivci in zapeljivci? Ali nimamo časopisja, ki opisuje zlo ko dobro, greh ko čednost, vest ko predsodek; ki uči gaziti zapovedi, zlasti — šesto; ki poveličuje samomore, zakonsko nezvestobo, oderuštvo, spolno razbrzdanost vseh vrst in tako v potokih razliva strup greha v duše? Ali nimamo časopisja, ki je zagrešilo vse to in še več? Imamo ga, pa ne samo kje daleč za gorami v tuji deželi, ampak tudi na naših tleh.

Ali ni pomisleka vredno, da je med šestimi slovenskimi dnevnikmi pet slobodomiselnih, in je le eden, ki piše po načelih naše vere? Poleg dnevnikov je še nekaj tednikov, ki pišejo v istem smislu odkrito sovražno ali pa prikrito, brezbarveno. In ta slednja, takozvana indiferentna glasila, so še nevarniša. Niso ne krop ne voda. Pišejo, kaker jim bolje kaže. Včasih si nadenejo celo veri prijazen obraz. Pod krinko nepristranosti skrivajo svoje protiverske težnje ter tako preslepé marisikoga, ki bi se sicer ne dal preslepiti.

Če se morda komu zde te dosedanje besede pretirane, naj se ozre na prežalostne nasledke, ki jih med nami ustvarja slabo časopisje.

Kako je marsikje v verskem oziru? — Naravnost strašno! Vera gine, v srcih mnogih verska brezbriznost narašča, z nevero se ponašajo. Kedo prešteje srca, ki od dne do dne bolj pozabljajo Boga in odpadajo od njega? Avgustova številka avstrijskega Glasnika najsv. Srca ve povedati, da dunajski prodajalci ničvrednih listov ponujajo svojo robo po tamošnjih ulicah kličoč: „Brezbožna mladina!“ (Die Gottlose Jugend!). Pa saj se zdi, da so tudi pri nas ponekodi mlade duše v verskem oziru tako opustošene, da se nam je bati vresničenja tiste strašne prerokbe, ki jo je nemški pesnik Anastazij Grün začrtal v eni svojih pesmi. Pripoveduje namreč o kmetu, ki je na njivi izoral sv. razpelo. Sam ne ve, kaj to znamenje pomeni. Cela vas tega

ne ve. Še-le stoletni starček jim razjasni, da je v teh krajih nekoč bivalo ljudstvo, ki je verovalo v Kristusa in v katoliški cerkvi molilo h Križanemu.

In v nravstvenem oziru? Tiskana brezverska morala povzroča v dušah strašno razdejanje. Razjeda jih kakor močna kislina in zahteva brezštevilno žrtev. Veselje do življenja gine, samomori so na dnevnem redu. Družine so razrvane, zakonske vezi zrahljane, svetost zakona poteptana, mladina oskrunjena. Uboga naša mladina — kako je vender moraljno oslABLJENA! Kako je vzkliknil 16. septembra t. l. v ljubljanski porotni dvorani tamošnji državni pravdnik? „Tam se je ustrelil sinček, ker se je sprl z očetom; dekletce, mlado, kratkokrilo je skočilo v vodo, ker je ni fant dosti lepo pogledal; dijak je ustrelil profesorja, ker mu je dal slabo izpričevalo.“ — Ti strašni zločini, uboji in umori zadnjih let so naravnost sramota za naš narod! Če bo šlo tako dalje, se bo kmalu nekaterim zdelo vzorno tisto stanje, ki je v navadi v Aromi, na južnem obrežju Nove Gvineje. Tam je vpricho potnika položil vnuk svojo staro, jokajočo mater v grob in se opravičeval: „Saj je že bila kakor mrtva.“ Zasul je grob, ga pohodil in odšel dobre volje. — Ko bi danes živel prerok Zaharija, bi opravičeno zaklical: „In sem se obrnil in sem dvignil svoje oči in sem videl in glej, leteča knjiga! In mi je rekel (angel): „Kaj vidiš?“ In sem dejal: „Jaz vidim letečo knjigo.“ In mi je rekel: To je prokletsvo, ki izhaja čez vso deželo.“ (Cah. 5, 1—3.) Ali čujete? O, čujmo tudi mi: Pohujšljivo časopisje je prokletstvo, ki prihaja čez vso deželo.

Ne trdim, da izvirajo vsi ti zli nasledki edino le iz slabega časopisja. Gotovo mi pa ne boste ugovarjali, če povdarim: „Največ današnjega moralnega gorja povzroča sodobno bogomrzko časopisje.“

II. Kaj naj torej tretji red stori napram premišljenim poizkusom novodobnega paganstva?

Na Dunaju je pred kratkim nekdo ustrelil izdajatelja nekega umazanega lista. Pred sodnijo se je opravičeval, da je hotel z nasilnim umorom druge obvarovati pred nesrečo, v katero je on zašel pohujšan po tem listu. Na ta način skuša skvarjena človeška družba zdraviti samo sebe. Mi moramo to drugače začeti. Kako?

Najprej vedimo, da ne smemo nevarnosti nam sovražnega tiska podcenjevati. Le nikari misliti: „Saj to ni tako hudo.“ Slabi časopisi niso samo malo nedolžnega papirja in malo nedolžnega tiskarskega črnila, ne, to je dobro premišljen načrt, po katerem hoče framasonstvo v človeku uničiti vero v Boga, ljubezen do Cerkve ter ga vreči nazaj v paganstvo. Za boj gre tu in zmago, prav kakor je rekel slavni pisatelj Alban Stolz: „S papirjem in črkami se danes borita nebo in pekel.“ Samo s tiho žalostjo v srcu in gojitvijo notranjega življenja se ta kuga ne da zaježiti. Dejansko je treba vmes poseči. Za syariven zgled naj nam bo danes tako strašno preganjena Mehika. Svoj čas je rekel papež Pij X. mehikanskim škofom: „Sè vsemi močmi je treba delati, da se preskrbi katoličanom resnično katoliški tisek. Mislimo, da ni danes ničesar, kar bi bilo večje važnosti.“ Ko bi bili

mehikanski katoličani pravočasno storili tozadevno dolžnost, bi jim danes ne predla tako huda. Slabega časopisja torej ne podcenjevati.

Drugo, kar si zapomnimo bodi: slabo berilo moramo pobijati. Ne stršite se te besede. Sam škof Slomšek je rekel: „Pecku služi, kedor ne pokončuje pohujšljivih časopisov, kedar bi jih lahko“. Slabega časopisja torej ne kupovati, ne naročati, ampak zatirati in omejevati.

Da ne bo noben tretjerednik slabih časopisov kupoval in naročal, smemo pričakovati. Pa tudi pri drugih — sorodnikih, znancih, sosedih — moramo bodisi sami, bodisi po kaki drugi primerni osebi delati na to, da se slab list v hiši opusti. Dobrohotna beseda bo pri tej stvari več zalegla, kaker nadležno nasilje. Slobodomiselci hočejo svoje knjige in časopise vsiliti v zadnjo gorsko vas. Preprosti ljudje se večkrat ne znajo odkrižati nepovabljenega gosta. Pomagajmo jim s podukom. Marisikateri sicer dobro misleči katoličan ima to slabost, da priševši do slobodomiselnega glasila rad vanj pogleda. Ta zvedavost je graje vredna. Dr. Krek je na II. slovenskem katoliškem shodu te vrste radovedneže pograjal z besedami: „Ali nimaš svoje vesti? Če potrebuješ za to, da si svojo vest izprašaš, slobodomiselnih listov, potem je slabo s tvojo vestjo. Razuzdanemu berilu bojkot na celi črti! Papež Pij X. je že vedel, zakaj je izrekel te-le besede: Zastonj boste zidali cerkve, ustanavljali šole, prirejali misijone in vsa mogoča dobra dela opravljali, če ne boste najprej preskrbeli za dober tisek. Slab tisek morate pobijati in na njegovo mesto dobrega postaviti,“

In zdaj pride za nas tretji opomin, ki se glasi: proti organizaciji zla je treba postaviti organizacijo dobrega. Za strup moramo dobiti protistrup. Slabo časopisje bomo najuspešneje omejili, če se bomo na vso moč za dobro zavzeli. Spet smemo pričakovati, da bo slehrni tretjerednik imel naročena vsaj sva dobra lista, en nabožen in en političen list. Seveda mora tudi pri drugih razviti kar najživahnišo agitacijo v tem zmislu. Vsaka prilika naj mu prav pride. Najbolj agilen naj bo zadnje tedne pred novim letom. Takrat pa le neustrašeno od hiše do hiše, da se spravi v vsako družino brez izjeme katoliški časopis. Bodimo prepričani, da ne bomo rabili jezika za slabo stvar. Saj je rekel Leon XIII., da je dober katoliški časnik nepretrgan misijon.

Vodilo priporoča tretjerednikom prav posebno še dobrodušnost. Umestno bi bilo, da bi imenitniši tudi z denarjem podpirali dober tisek ali vsaj kakemu nepremožnemu sobratu naročili na lastne stroške kak dober list. Vsekaker pa naj sinovi in hčere sv. Frančiška poskrbe, da pridejo prebrani katoliški časopisi tudi drugim v roke. Luči se ne dene pod mernik, ampak na stojalo, da vsem sveti. Kedor pa meni, da ne more od vsega tega nič storiti, naj vsaj v molitvi Boga prosi, da blagoslovi prizadevanje dobromislečih. Sicer pa se molitev v ta blagi namen priporoča vsem tretjerednikom.

Tako in enako delo seveda ne bo brez žrtev: toda brez žrtev ni še nihče ničesar velikega dosegel in v nobenem boju zmagal. Dva nagiba imejmo pred očmi: naše sodelovanje pri tej dobri stvari zahteva Cerkev in sv. Frančišek.

Tretjeredniki naj vedo, da v boju proti nekatoliškemu časopisju Cerkev nanje prav posebno zida. Kaj jim naroča njihovo vodilo (II., § 8), jim gotovo ni neznano. In to vodilo je odobreno, po papežih. Nesmrtni Leon XIII. je v eni svojih okrožnic naglasil, da pričakuje v boju zoper framasonstvo največ pomoči od tretjega reda. Čisto umevno, saj se nekateri ne pomišljajo, tretji red kar naravnost katoliško framasonstvo imenovati.

Frančišek je nekoč imel prikazen, v kateri je videl veliko orožarno. Sè vseh sten se je lesketalo naproti ostro orožje. Kar sliši glas: „Vse to naj služi tebi in tvojim vojščakom“. — Razumete, dragi tretjeredniki, kaj ne? Tretjeredniki naj bi bili vojaki Cerkvi vedno na razpolago za vsako dobro zamisel! Tudi v križarsko vojsko zoper slabo in za dobro časopisje mora voditi tretjerednike zavest: „Cerkev to hoče.“ Cerkev, ki jo je Frančišek ljubil do zadnjega vlakenca in je isto zabičaval tudi svojim duhovnim sinovom in hčeram.

Nič manj kaker ljubezen do Cerkve bo priganjal k apostolskemu delu tretjerednike tudi spomin na njihovega duhovnega očeta sv. Frančiška. Le vprašajmo se, kako bi on o tej stvari sodil in ravnal, če bi danes živel med nami. Bili morda prekrizanih rok gledal pogubonosno delovanje proticerkvenih časnikov? Gotovo ne! Ko je nekoč pridigal na glavnem trgu mesteca Avijana, so ga obkrožile lastovice in živo žgoleč motile besedo božjo. Svetnik jih ukori, bil je mir. Mar menite, da ne bi sicer nad vse mili Frančišek vzrastel v sveti jezi spričo škodljivega časopisja, ki s tisoč in tisoč jeziki moti in uničuje dandenes besedo božjo med nami?

Pred Frančiškom je bilo pri menihih — misijonsko delovanje nepoznana stvar. Še le Frančišek je začel z misijonskim in apostolskim delom. Zato ga najstarejši liturgični oficij prirejen za njegov god naravnost imenuje: „Frančišek, mož katoliški in docela apostolski“. Ta duh sv. Frančiška, duh misijonski in apostolski, ne sme biti tuj tudi današnjim tretjerednikom.

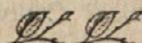
Frančiškov duh je bil viteški; spočetka sveten, pozneje duhovni vitez. Ideja duhovnega viteštva ga je tako prevzela, da je rad ponavljal: „Glasnik sem velikega kralja“. Kaj naj bo tretjerednik v današnjih za vero težkih časih družega, kaker glasnik božji! S tem geslom na ustnicah in s Frančiškovem duhom v srcu, pojdemo na delo za sveto stvar!

V letih 170 do 160 pred Kr. rojstvom je zadela Izraelski narod strašna nesreča. Prišli so paganski kralji nad nje in so hoteli popolnoma uničiti vero v pravega Boga ter vpeljati vero v malike. Začelo se je preganjanje. Mnogo je bilo pokončanih, mnogo jih je tudi odpadlo. Nastopi pa junaška družina Makabejcev: Matatija, veliki duhovnik sè svojimi peterimi sinovi. Rekli so: „Mi ne odstopimo od postave, marveč se hočemo bojevati do zadnjega zdihljeja.“ Vnel se je boj. Sovražnik je bil premagan. Za Izraeljce je napočila lepša doba, doba bleska in sijaja. Makabejci so bili tisti junaki, ki so svoje rojake oslobodili suznjih vezi ter jim rešili ogroženo vero.

Ali smem za konec izdati malo skrivnost? Tudi dandenes prisvajajo rimski papeži nekemu častni naslov Makabejcev. Ti Makabejci ste vi, dragi

tretjeredniki! Res, dobri tretjeredniki so katoliški Makabejci. Častno priznanje, velika odlika, izrečena z najvišjega mesta!

Ali se bomo izkazali vredne tega odlikovanja? Na vsaki način! Pa kako? Francozi pravijo. Dostojanstvo nalaga dolžnost! („Noblesse oblige“.) Vemo: Veliko dolžnosti imamo ko tretjeredniki. Toda vedimo, da mora med vsemi številnimi našimi dolžnostmi biti ena prvih in poglavitnih ta: storiti vse, kar je v naši moči da omejimo slabo in okrepimo dobro časopisje, da si tako ustvarimo tabor, za čigar ozadjem bodo varne svetinje našega ljudstva.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

9. Dober namen.

Vsaki človek opravlja svoje delo iz nekega namena. Če se postiš, imaš namen dopolniti cerkveno postavo ali pokoriti se; če slušaš, imaš namen izpolniti četrto božjo zapoved; če piješ, je tvoj namen ugasiti žejo. Da je pa kako delo dobro ali slabo, zavisi od tvojega namena. V pojasnilo navedemo sledeči primer:

K tebi pride ubožec prosit miloščine. „Bom že dal,“ praviš, „toda pod pogojem, da mojemu sosеду, ki mi je sovražen, napraviš to in to škodo.“ Glej, storil si dobro delo ali iz grešnega namena, tvoj dar ni pred Bogom nič vreden. — Pride drugi in prosi pomoči. Ti nisi voljan dati, ali ubožec ne neha prositi; slednjič vržeš z nevoljo nekaj drobiža, samo, da se ga odkrižaš. Tukaj nisi imel slabega namena, dobrega pa tudi ne, tako dobro delo le malo izda za večnost. — Pride tretji siromak; smili se ti in mu daš lep dar, češ naj se enkrat dobro ima. Ta tvoj namen je bil dober, pa ne najboljši, vendar je to tvoje delo zapisano v bukvah življenja. — Slednjič pride četrti sè svojo prošnjo. Ti si misliš: ubog je, brat mi je v Kristusu, Bog hoče, da mu pomagam, k božji časti in iz ljubezni do njega mu dam. Glej to je popolno dobro delo, ker ga spremlja čist, dober namen; zato je tudi vredno popolnega nebeškega plačila.

Dober namen je smer naše volje, s katero hočemo iz nadnaravnih nagibov nekaj storiti; opustiti ali trpeti. Nadnaravni nagib je pa lahko bolj ali manj popoln, in po njem in vsled njega je tudi namen bolj ali manj popoln. Najpopolniji nadnaravni nagib nas torej vodi, če imamo trdno voljo, da hočemo vsako delo začeti, nadaljevati in končati v čast božjo, iz ljubezni do Boga, ali da spolnujemo sveto voljo božjo. Pri popolnoma dobrem namenu

je vselej čast ali volja božja ali ljubezen do Boga tista sila, ki nas priganja, da dobro delamo.

Namen daje našim delom pri Bogu vrednost, ali jih dela nevredna. Dober ali slab namen napravi delo ali Bogu dopadljivo ali nedopadljivo, ali celo zoprno. Dober namen je tedaj duša ali življenje našega delovanja. Koliker čistejši je namen, toliko zaslužniše je delo. Dober namen je torej pripomoček, ki vsako dobro delo spremeni v zlato, ker je opravljaš v Bogu, z Bogom in za Boga.

Ako vse to, kar smo dosedaj povedali, združimo, lahko povemo isto z besedami „Slov. Gof.“ (str. 489): „Dober namen je dejanje naše volje, po katerem vse naše misli, besede in dela obračamo na Boga, in vse mislimo, govorimo, storimo in trpimo zavoljo Boga. Dober namen je torej srčna želja v vseh rečeh dopasti Bogu: tako misliti kaker Bog hoče, tako govoriti kaker je Bogu všeč, tako delati kaker je sveta volja božja in trpeti, dokler in kaker Bog hoče v združenju s trpljenjem Kristusovim.“

Lastnosti dobrega namena.

Tri reči so potrebne, da so naša dela pred Bogom zaslužljiva: Delo mora biti samo na sebi dobro ali vsaj grešno ne, izvršiti je moramo v stanu milosti božje in opraviti je moramo iz dobrega namena.

Vsa dela, katera opravljamo vsled zapovedi božjih, cerkvenih ali ko dolžnosti svojega stanu, so na sebi dobra dela. Med dobra dela lahko tukaj štejemo tudi vse krščanske čednosti, vsa zatajevanja, križe, težave in trpljenja, da vsako dobro misel, željo, besedo in hotenje, da bi radi prav veliko dobrega storili, ko bi nam bilo mogoče. Greha in grešnega dejanja ne moremo nikoli posvetiti z dobrim namenom. Dela in opravila, ki sama na sebi niso ne dobra in ne slaba, ne zaslužna in ne kaznjiva, (indiferentna), pa moremo posvetiti z dobrim namenom.

Toda vedi, naj bo delo še tako dobro in namen še tako čist, če pa nisi v stanu posvečujoče milosti božje, vse nič ne pomaga.

Stan posvečujoče milosti božje je tisti srečni stan kristijana, v katerem je njegova duša prosta vsakega smrtnega greha. To je človeku neobhodno potrebno, ker brez milosti božje ne moremo za nebesa nič zaslužljivega storiti. Jezus to sam spričuje: „Jaz sem vinska trta, vi mladike, kedor ostane v meni, in jaz v njem, on rodi veliko sadu,“ (Jan. 15, 5). — Zato naj se kristjan, kateri je zašel ali opravičeno dvoji, če je v milosti božji, kaker hitro moč spove svojega greha. Za slučaj, da bi takrat spoved ne bila mogoča, naj obudi popolno kesanje. Sploh je koristno, posebno pred važnimi opravili, obuditi ne le dober namen, marveč tudi popolno kesanje; to naj bi nam prešlo v navado.

Dobra dela, storjena v smrtnem grehu, nam morejo sicer nakloniti milost spreobrnjenja in pokore, toda v bukve življenja niso zapisana. — Tistim torej, ki živijo v grešnih navadah, ali imajo grešna znanja, ali živijo z drugimi v jezi in sovraštvu, ali sploh v kakem smrtnem grehu, tistim dober

namen malo ali pa nič ne koristi. Kako obžalovanja vredni so oni kristjani, ki živé v smrtnih grehah! Za vsa svoja dobra dela ne bodo prejeli na onem svetu prav nobenega plačila, zakaj vse, kar je storjeno v smrtnem grehu, je zgubljeno za nebesa.

Nadnaravni dober namen moremo iz nagibov, iz katerih prihaja, deliti v tri vrste:

nadnaravni nagib je je že,

a) če se bojimo kazni v večnosti,

b) če upamo na plačilo od strani božje,

c) če želimo, ne oziraje se na plačilo, samo Bogu dopasti in njegovo voljo spolnjevati.

Vsak izmej tu naštetih nagibov je dober, kaker tudi namen, ki iz njih izhaja. Pri prvih dveh namenih je treba le toliko pripomniti, da se mora paziti, da strah pred kaznijo in upanje na plačilo ne prihajata iz samo naravnih nagibov brez ozirov na Boga; potem bi bilo delo pred Bogom brez zasluženja.

Brez dvojbe je zadnji način dobrega namena najboljši, ker prihaja iz same in čiste ljubezni do Boga. Ta popolno čisti namen stori, da je neznatno delo Bogu neprimerno prijetniše, kaker marisikatero drugo na sebi boljše in odličniše, katerega pa nismo opravili samo zaradi Boga, temveč pretežno iz upanja na plačilo ali pa iz strahu pred peklom ali vicami.

Gospod Jezus Kristus se je držal vedno tretjega načina t. j. najpopolnjšega namena, tega je tudi učil in priporočal. O sebi je rekel: „Kateri me je poslal je z menoj, in me ni samega pustil; zakaj jaz to vselej delam, kar je njemu dopadljivo.“ (Jan. 8, 29). Če opravljamo kakšno delo iz čiste ljubezni do Boga, se ni bati, da bi bilo zato naše plačilo zmanjšano v večnosti, ravno narobe, še povišano bo. To jasno spričuje sv. Krizostom rekoč: „Plačilo (pri Bogu) bo veliko večje, ako kako delo dopolniš brez upanja na plačilo. Čim bolj kedo zaradi Boga nase pozabi, tem bolj Bog misli nanj.“ (Prim. Geistesch. I str. 127—128).

Podobno piše o trojnem nadnaravnem namenu kardinal Bona: „Svoja dela moreš na tri načine obračati na Boga, ali da se zavaruješ pred kaznijo, da si pridobiš plačilo, ali pa iz čiste ljubezni do Boga samega. Prvi je način hlapcev, drugi je način trgovcev, tretji pa način otrok. Prvi način je dober, drugi boljši, tretji najboljši. S temi nameni meriš namreč na Boga, bodisi da mu hočeš dopasti, bodisi da ga hočeš častiti, bodisi da spolnuješ njegovo voljo, in se s tem storiš sposobnega, stopiti z Bogom v tesno zvezo“ (Tageslauf. str. 70). Tudi sv. Alfonz Ligvorij govori o trojnem nadnaravno dobrem namenu, ko piše: „Pri dobrih delih imamo lahko trojen namen: 1.) Ako storimo kaj dobrega, da bi prejeli od Boga kako časno reč, n. pr.: kedar damo za sv. mašo, da bi bili rešeni bolezní. Ta namen je sicer dober, samo vdati se moramo popolnoma v božjo voljo; a je manj popoln, ker se ne dyigne nad časne zadeve. 2.) Kedar delamo zato, da bi zadostili

božji pravici za kazni, katere smo zaslužili sè svojimi grehi, ali da bi prejeli od Boga duhovne dobrote, na pr.: čednosti, zasluženje in večjo slavo v nebesih; ta namen je boljši od prejšnjega. 3.) Najpopolniji namen pa imamo, kedar delamo samo zato, da bi dopadli Bogu in spolnjevali njegovo sveto voljo. Ta namen je najboljši in najbolj zaslužljiv, kaker je Jezus sam povdarjal sv. Katarini Sijenski: „Kolikor bolj boš mislila name, toliko bolj bom jaz nate“ (Nevesta Krist. I. str. 309).

„Zato dela duša“, pravi sv. Bernard „popolno delo, kedar dela, ne da bi sama Bogu dopadla, temveč zato, ker Bogu dopade to, kar dela.“ Zato je prosil ta svetnik: „Daj Gospod, da te bom ljubil zavoljo tebe.“ Sv. Frančišek Sal. pristavlja tem besedam: „Jezusa Kristusa ljubeče neveste se ne čistijo, da bi bile čiste in se ne lepotičijo, da bi bile lepe, temveč samo zato, da bi dopadle svojemu ženinu.“

Tretji način dobrega namena, da delamo namreč vse iz čiste ljubezni do Boga, je najboljši in najpopolniji, zato se ga je tudi Jezus držal. Za njim so stopali svetniki in svetnice božje, in njega se oklepajo tudi goreči kristjani današnjih časov. Ker je Jezus delal vse iz najčistejših namenov, se ne bomo čudili, da ga je ljudstvo blagrovalo in reklo: „Vse je prav storil.“ Držimo se tudi mi njegovih stopinj, imejmo pri svojih delih najpopolniji namen.

Ali je mogoče več dobrih namenov združiti med seboj?

Večina ljudi ima ozir svojega življenja ne majhino podobnost sè življenjem našega Odrešenika v nazaretski hišici. Pretežni del svojega življenja prebijejo na domu pri raznih opravkih in skrbeh za vsakidanji kruh in druge potrebščine v družini. Hrup in šum mest jim je skorej nepoznan, živé skrito med svetom in se ukvarjajo sè svojimi deli vsak po svojem stanu in zmožnosti. — Kako se ti dobri ljudje najlažje posvete? Gotovo s tem, da obudijo pred svojim delom ali zjutraj za celi dan dober namen, pa ne le enega, ampak po več skupaj, kar da njihovim delom tem večjo vrednost.

Če dober namen pomnožimo pri enem in istem delu, moremo pomnožiti tudi zasluženje, in sicer v tej meri, kaker bi dotično delo tolikrat storili, koliker smo pri njih napravili dobrih namenov (Tageslauf str. 75). Jako hvalevredno je, ako sè svojim glavnim namenom, da hočemo vse storiti iz ljubezni do Boga in v njegoyo čast, strnemo še druge dobre namene, kateri pa morajo prihajati, kaker smo že rekli, iz nadnaravnih nagibov. Vsako delo moremo opraviti z več dobrimi nameni, ki se posredno ali neposredno nanašajo na Boga; tako moremo z enim samim dejanjem nabrati mnogo.

Tako se n. pr. lahko kedo posti iz sledečih namenov: 1.) iz ljubezni do Boga, 2.) da svojo ješčnost zatajuje, 3.) da se vadi v zmernosti, 4.) da ohrani uporno meso v sv. čistosti, 5.) da je pokoren zapovedi sv. Cerkve, 6.) da dela pokoro za storjene grehe, 7.) da daje bližnjemu lep zgled, 8.) da posnema Kristusa in svetnike.

Čim več dobrih namenov združimo pri enem delu, tem širši, tem popolniji je poglobitni dober namen. Sv. Leonard Portom. pravi: „Obujaj dober

namen, ki je skrivnost in ti bo z majhnim trdom prinašala veliko korist. Že veš, da tvoja dobra dela prejema jo zasluženje posebej od dobrega namena.“

Sv. Peter Faber je opravlj al duhovne ure (brevir) iz teh namenov: 1.) v čast božjo, 2.) v počeščenje svetnikov, 3.) za izpopolnenje pravičnih, 4.) za spreobrnjenje grešnikov, 5.) za povikšanje sv. Cerkve, 6.) za ohranjenje miru med katoliškimi vladarji, 7.) za ozdravljenje bolnikov, 8.) v tolažbo žalostnih, 9.) v krepčanje umirajočih, 10.) za rešenje duš iz vic (Gof. str. 490).

Slično so navezovali premnogi svetniki na svoj glavni namen mnogo-tera dejanja ljubezni do Boga in do bližnjega, gorečnosti, milosrčnosti itd. in njih dobro delo jim je bilo gotovo v večje zasluženje, kaker če bi ga opravili samo iz enega namena. Sv. Gregor trdi: „Bog ne gleda le na srce, in na reč; in on ne misli toliko na to, koliko kedo dela, temveč s katerim namenom kaj stori.“

Dobrih namenov število je neizčrpljivo, zakaj toliko jih je, koliker je čednosti, s katerimi moremo Bogu kako delo posvetiti. In kaker so taki postranski dobri nameni vsaki zase Bogu dopadljivi, tako je tudi glavni dober namen, ki je naravnost obrnjen k časti Božji, Gospodu tem bolj prijeten, čim več postranskih dobrih namenov ga spremlja. Močno zaslužljivo je torej, saj pri važniših delih, poleg glavnega namena, obuditi več spremljajočih dobrih namenov. S tem dobi naša duša veliko na svoji lepoti, na njo lahko obrnemo besede psalmistove: „Kraljica stoji na tvoji desnici v zlatem oblačilu (namreč v glavnem namenu čiste ljubezni do Boga), ogrnjena v pisano obleko“ (Ps. 44, 10). Pisana obleka so razni postranski dobri nameni, ki glavni namen spremljajo (Prim. Geistessch. I. str. 129).

Iz tega nam ne bo težko povzeti, da bi moral vsaki človek ko pametno bitje imeti pri vseh svojih dejanjih neki določen cilj, ki naj bi ga vedno družil z Bogom. In vender koliko je ljudi, ki živé brezmiselno in ne vedó, kaj pravzaprav hočejo. Delajo, se trudijo in pehajo, pa navadno le iz naravnih in ničevnih namenov, ki človeka bolj ločijo od Boga, kaker da bi ga ž njim družili. Pomisli, ali nisi tudi ti mej njimi?

Važnost dobrega namena.

Neki star puščavnik je imel navado, da je pred vsakim delom malo postal in svoje oči obrnil proti nebu, kaker da nekaj premišlja. Vprašajo ga, zakaj tako dela; on pa odgovori: „Merim, da bi zadel.“ Hotel je reči: Kaker meri lovec, preden sproži pšico na žival, ravno tako moramo tudi mi gledati na Boga, da delo dobro izide. Naša dela so sama na sebi kaker neobdelani hlođ, katerega moramo še le otesati in oblikati, da je za rabo. Zato pred vsakim početjem nekoliko postojim, da ga obrnem na Boga, kateri je cilj in konec vsega mojega delovanja.

Bog gleda pri vseh naših delih v prvi vrsti na namen. Ne gleda toliko na to, kaj in koliko storimo, ampak s kako ljubeznijo, iz kakšnega namena delamo. Dva vinarja uboge vdove sta mu bila bolj všeč, ko vsi bogati da-

rovi farizejev. Vdova je dala malo, pa iz dobrega namena; farizeji so dali veliko, pa ne iz čistega namena.

Ravno tako je z nami. Enako dobro delo nima enake vrednosti pri Bogu; več je vredno tisto, ki je opravljeno iz najboljšega namena. Če Boga moliš iz dobrega namena, mu je to všeč, če ga moliš iz slabega namena, mu ne more biti všeč.

Kupica vode je majhina stvar. In vender jo ceni Gospod visoko, če jo podarimo iz dobrega namena. Sam je rekel: „Kedorkoli da komu piti le kozarec mrzle vode v mojem imenu, resnično vam povem, ne bo zgubil plačila.“ — Bolnik, ki leži na ubožnem ležišču in je od vseh zapuščen, pa svojo bolezen in zapuščenost voljno prenaša, ima pred Bogom več zasluženja ko bogatin, kateri zida iz ničemrnega namena ali ljudske hvale cerkve in bolnišnice. Prvi bo poplačan z večnim plačilom, drugi pa je že prejel časne dobrote in hvalo ljudi za svoje plačilo.

Drugače sodijo naša dela ljudje, ki sodijo le po zunanji vrednosti, drugače sodi Bog, ki vidi v naša srca in gleda na naš namen. Ljudje smatrajo za največje tisto delo, pri katerem se je človek najbolj odlikoval, Bog pa prisodi tistemu delu največje plačilo, pri katerem je imel človek najboljši namen. Katera reč bi mogla v očeh ljudi imeti večjo hvalo kaker materniška smrt? In vender pravi sv. Pavel: „Ke bi tudi svoje telo dal, tako da bi gorel, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga“ (I. Kor. 13, 3). Sv. učenci zagotavljajo, da trpljenje in marterniška smrt ne storiyo duše vredne krone svetih marternikov, ampak le sveti namen ali ljubezen do Boga, s katero prenaša marterniško smrt. Sv. Ambrož in sv. Avguštin učita, da je naše delo le takrat in toliko vredno plačila, kedar in koliker želimo ž njim Bogu dopasti.

Prerok Hagej pravi: „Veliko ste sejali, pa ste malo želi, jedli ste in se niste nasitili, pili ste, pa se niste napili, oblekli ste se, pa se niste ogreli, in tisti, ki je plačilo pobral, je je vrgel v strgano vrečo“ (1. 6). Pomen je: Pred Bogom izgubi tisti vse plačilo, ki dela dobro, pa ne iz dobrega namena. Da bi bilo bolj na varnem naše plačilo opominja Gospod: „Glejte, da svojih dobrih del ne opravljate pred ljudmi, da bi vas videli; sicer ne bote imeli plačila pri svojem Očetu“ (Mat. 6, 1).

Brez dobrega namena torej ne velja nobeno delo nič. Delo, katero ne spremlja čist namen, nima pričakovati nobenega plačila v večnosti in se tudi ne more nadejati božjega blagoslova. „S človeškimi deli je kaker z vodo, ki je mnogovrstna: sladka, slana, trda, mehka, čista, kalna, mrzla, gorka, tekoča, stoječa, kapnica, deževnica. Kako to? To je od izvira. Dela človekova brez dobrega namena so kaker mrtva voda, ali kaker sv. Pavel dobro pove, „da je človek brez dobrega namena kaker ubit zvonček, ki se vrže med staro kovino in šaro“ (Cvetje X. 218).

Važnost dobrega namena pri naših dobrih delih je tolika, da se ne more z ničemer nadomestiti. Sè vsemi silami naše duše se moramo potruditi, da ga večkrat obudimo, ali da ga ne zgubimo spred oči. Vsaki večer se vestno vprašajmo, ali smo čez dan vedno delali iz dobrega namena.

Poglejmo svoja dela, če jih opravljamo iz dobrega namena? Pri resnem spraševanju — kaj opazimo? O koliko sebičnosti in kako malo prave službe božje! Koliko dozdevnega in kako malo pravega zlata! Ti daješ ubogajme, pa ne zavoljo Boga, ampak da bi se povzdigovala tvoja milosrčnost; zavzemaš se za pravico in resnico, v mislih imaš pa svojo čast; ogibaš se greha, pa samo, ker tako hoče olika ali kaker pravijo „fini ton“; tu razvijaš veliko delaynost, pa zato, da bi prišel poprej na površje in bi bil nad druge postavljen. — Moj Bog, kako slab je človek! Dela in dela in se trudi, pa če resno pomisli, lahko po pravici dvoji, če ni bolj kazni ko plačila vreden! Če hočemo biti odkritosrčni, moramo priznati, da večji del, kar dobrega storimo, izvira iz kalnega studenca, teče po umazanih tleh in je zato tudi motno v svojem namenu; zato pa tudi pri Bogu brez vrednosti.

Veľiki učenjaki so si prizadevali spoznati človeka, pa so našli nad njim to veliko napako, da rad dela iz ljubezni do samega sebe, ali, kaker pravimo, iz samoljublja in sebičnosti. Napuh, zvičajnost, hinavščina, priliznjenost so hude in nevarne bolezni pri večini ljudi; pri mnogih so neozdravljive, če jih Sv. Duh ne ozdravi. — Juda Iškarjot je bil na videz usmiljen, ker je dejal: „Zakaj se to mazilo ni prodalo za tristo denarjev in dalo ubogim?“ To njegovo govorjenje je bilo zgolj hinavščina; mari so bili njemu ubogi! On je samo zato tako govoril, ker je bil tat in je hotel denarje zase spraviti. — Farizeji so zunaj goreli za čast božjo, v resnici so bili odurni hinavci; res da so veliko dobrega storili, toda samo zavoljo ljudi in zase. Jezus jim je dal žalostno spričevalo: „Resnično vam povem, prejeli so svoje plačilo“ (Mat. 6, 16).

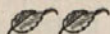
Kedo more reči: „Moje srce je pravično, jaz delam vse iz najboljšega namena.“ Kedor tako misli, ima srce polno napuha in ni dvojbe, da je pred Bogom velik grešnik. — Bogaboječi kristjani vseh časov so trepetali in bili v strahu, četudi jim vest ni mogla hudih reči očitati. Sv. Pavel piše: „Nič nimam na vesti, ali zato še nisem opravičen, kateri me pa sodi, je Gospod“ (I. Kor. 4, 4). Kedo bi se torej upal šteti mej pravične in trditi, da vse dela iz pravega in čistega namena? Če kedo greh sovraži in pravico ljubi, ima vendar še kake temne sence nad seboj; kaj naj rečemo še le o grešniku, kateri ljubi temo in sovraži svetlobo.

„Če se ne bojiš biti zapeljan, si že zapeljan; če misliš, da si pravičen in svet, si še daleč od svetosti in pravičnosti; če misliš, da vse delaš iz pravega namena, bodi gotov, da so tvoji nameni polni napak, a ti tega v svoji visokosti ne spoznaš“ (Veriti: Življ. svetn. IV. 360).

Varujmo se torej vsake zvičajnosti in hinavščine naših dobrih namenov, zakaj medene, priliznjene in hinavske besede prav nič ne pomagajo, če svojih dobrih del ne opravljamo iz dobrih namenov. Kako vzvišeni so bili vselej nameni našega Gospoda! Ravno zato nam njegovo delovanje tako ugaja. Gospod je bil pri vseh svojih delih s celo dušo obrnjen na Očeta. Mero-dajna je zanj edino in samo volja nebeškega Očeta. To imenuje svojo jed, in išče povsod, kjer oznanjuje nebeški nauk, ali kjer izvršuje dela božjih čudežev, ne svojo, ampak svojega Očeta čast.

Njegova duša ne čuti zemeljskega hrepenenja, ampak nagib vsega njegovega delovnega življenja, vseh trudov in težav, katere voljno prenaša v svojem poklicu kot Odrešenik; in vse žrtve, ki ga stanejo, tudi največja na Kalvariji, je najčistejša ljubezen do Očeta in do ljudi.

Posnemajmo zgled svojega Gospoda!

P. ADOLF ČADEŽ.

Spomini iz misijonskega življenja.

(Dalje.)

Ena noč v cerkvi Božjega groba.

Ze več ko dvajset let sem želel obiskati Sv. Deželo, posebno pa še Božji grob v Jeruzalemu. Tako željo ima gotovo vsak veren kristjan, posebno pa še redovnik, ki živi že več let v bližini Palestine.

Sklenil sem, da bom ostal eno noč in en dan v cerkvi Božjega groba, kedarkoli bom že srečo imel, da bom prišel v Jeruzalem. To sem hotel zato, da bi sam videl, kako moji sobratje varujejo grob Gospodov in da bi spoznal, če bi bil tudi jaz dober za varuha Božjega groba. Imel sem namreč srčno željo, da bi tudi mene poslali varovati grob Gospodov, če že ne za del časa, pa vsaj za nekaj mesecev.

Lanskega leta (1926) sem dobil dovoljenje, da sem obiskal vse svete kraje Sv. Dežele, torej tudi Božji grob.

Cerkev Božjega groba je zdaj nekako v sredi Jeruzalema, ob Kristusovem času pa je bil ta prostor zunaj mesta, tik pred vratmi mestnega ozidja. Tukaj stoji mali hribček Kalvarija ali Golgota. Nekedaj je imel ta kameniti hribček podobo lobanje, kar tudi beseda Golgota pomeni. Hribček je imel na vrhu komaj toliko ravnega prostora, da so mogli tam postaviti tri križe in kar je bilo družega potrebnega za križanje Zveličarja in dveh razbojnikov, ki sta bila ob enem z njim križana.

Na vznožju tega hribčka je na eni strani kapela Božjega groba, na drugi strani prostor, kjer so odkopali križ Gospodov. Vse to, Golgota, Božji grob, prostor najdenja sv. križa in še več kapel, je pod streho ene same cerkve, namreč cerkve Božjega groba, ki pa je po svoji obliki prav malo podobna našim cerkvam. Od daleč se vidite dve kupoli, ena večja, druga manjša, okrog in okrog starinsko zidovje. Celo velikansko poslopje pa je od vseh strani zazidano in v zvezi z drugimi hišami, le na eni strani, kjer je dohod v cerkev, je precej velik prostor, kjer so ostanki prejšnje cerkve.

Prvotna oblika hribčka Golgate se je v teku časa popolnoma spremenila.

Neverni cesar Hadrijan je bil namreč dal ves prostor okrog Golgate zasuti in na tem mestu postaviti tempelj malikov Jupitra in Venere. Cesarica sv. Helena pa je ta ajdovski tempelj dala podreti in vso zasuto okolico Golgate zopet odkopati. Pokazal se je zopet hribček Golgota ali Kalvarija, Božji

grob Gospodov in prišli so na dan vsi trije zakopani križi. Na tem mestu je nato sveta cesarica postavila velikansko in prekrasno cerkev Božjega groba. To cerkev so kasneje porušili neverni Perzijani. V naslednjih stoletjih pa je bila cerkev zopet pozidana, večkrat popravljena in zopet prezidana tako, da je v teku časa imela razne oblike. Posebno lepo so jo pozidali križarji, toda prvotne lepote cerkve sv. Helene ni nikoli več dosegla. Leta 1808. je bila pogorela in so jo zopet popravili in taka je še dandenes.

Leta 1219. je bil sv. Frančišek obiskal Sv. Deželo in Božji grob. Šel je blizu Damijate pred sultana in ga je skušal spreobrniti k sveti veri. To se svetniku sicer ni posrečilo, pač pa je dosegel, da so se njegovi sobratje smeli naseliti v Sv. Deželi in da so smeli varovati svete kraje, zlasti še Božji grob.

Kako pa varujejo frančiškani Božji grob? Glejte, ravno to hočemo povedati.

Da spoznamo, kako frančiskani varujejo Božji grob, je najboljšo, da gremo sami za nekaj časa v cerkev groba Gospodovega in da sami to natančno pogledamo. Tako sem storil jaz.

Dne 6. julija 1926. leta sva se oglasila pri predstojniku samostana Božjega groba jaz in brat Homobon, ki sva skupaj romala po Sv. Deželi. Bila sva oba iz aleksandrijskega samostana v Egiptu, ki tudi spada k Sv. Deželi. Brat Homobon je bil pred 50. leti za varuha Božjega groba in sicer ko zakristan dve leti. Želel pa je še enkrat obiskati ta sveti kraj predno umrje; mož ima že osemdeset let.

Prosila sva torej predstojnika, da bi smela ostati tudi čez noč v cerkvi Božjega groba in se vdeležiti skupnih nočnih molitev.

„Če hočeta ostati pri nas pri nočnem oficiju, morata priti že zgodaj v samostan“, pravi predstojnik. „Najboljše je, če prideta že ob štirih popoldne, takrat imamo namreč sklepnice, takoj nato pa je vsakidanja procesija v cerkvi Božjega groba. Kmalu po procesiji pa cerkev zaprejo in ne more nihče več ne ven ne noter, ne naših ne razkolniških, do družega dne, ko cerkev zopet odprò. V tem oziru ni nobene izjeme. Zadovoljna pa bosta morala biti z mrzlo večerjo in bolj slabim prenočiščem, ker nimamo lastne kuhinje in smo zelo na tesnem. Vsakidanjo hrano nam namreč nosijo iz samostana Sv. Odrašenika (San Salvatore), ki je naš poglavitni samostan v Jeruzalemu. Za tujce imamo notri le dve izbi, ki pa nimata nobenega okna. Če sta s tem zadovoljna, lahko prideta.“

Odgovorila sva: „Midva sva sè vsem zadovoljna in Vam bova prav hvaležna samo da naju čez noč v Božji grob vzamete.“

Ker je bilo že popoldne, sva šla kar v cerkev molit. Počasi so se nabirali pobožni verniki, ki so se hoteli vdeležiti procesije kaker midva.

ℳ glavnega samostana Sv. Odrašenika pošiljajo vsaki dan še kakih petnajst frančiškanov, da je procesija bolj slovesna. Enako delajo tudi drugi redovniki in redovnice, katerih je v Jeruzalemu prav veliko. Nobeden dan v celem letu pa ne mine, da ne bi bil kak pobožen romar v Jeruzalemu in vsaketeri izmed njih se prav gotovo vsaj enkrat vdeleži te procesije. To pot

se je bilo nas nabralo lepo število; vsi smo želeli obiskati skupno vsa svetišča cerkve Božjega groba. Romar sam pa ne vè in tudi ne more obiskati vseh znamenitosti tega svetega in preimenitnega kraja, ki je najsvetejši na vsej zemlji.

Že med sklepnicami sta dva zakristana razdelila med navzoče male svečke za procesijo, duhovnikom pa sta dala še knjižice, v katerih so molitve in pesmi, ki jih molijo in pojo med potjo in pri posameznih postajah.

Goreče sveče so nam dali radi slavnosti, pa tudi radi postrežbe. Nekateri prostori, po katerih se procesija pomika, so temni in podzemeljski; v te brez luči ni mogoče iti. Posebno ene stopnice so v prav slabem stanu in je treba paziti, da človek ne pade, četudi ima gorečo svečo v rokah.

Procesija obiše vse prostore cerkve Božjega groba brez razločka, ali so ti prostori naši ali pa razkolnih kristjanov in povesod opravi določeno pobožnost.

Enako delajo tudi razkolni Grki, Armenci, Kopti in Sirijani, ki s procesijami obiskujejo svoja, pa tudi naša svetišča.

Takoj po sklepnicah je prišla družina Božjega groba, ki vodi procesijo.

Najprej sta šla dva brata zakristana oblečena v bela oblačila s kadilnico in kadilom. Za njima so šli pevci, potem drugi frančiškani, razni drugi mašniki, nato trije duhovniki v belih oblačilih, ki so to pot vodili pobožnost. Za duhovščino gredo svetni možki, za njimi pa redovnice, katerih je bilo sama zase lepa procesija; k sklepu pa druge ženske.

Šli smo vsi prav lepo v parih, in vsem se je brala zbranost in pobožnost na obrazih in v obnašanju. Ko smo se pomikali po teh skorej dvatisoč let starih podzemeljskih temnih prostorih, kjer so nekedaj Boga samega peljali na morišče, se mi je zdelo, kaker da mene samega nesejo k večnemu počitku in da bo treba zdaj in zdaj dati odgovor od celega življenja.

Procesija ima štirinajst postaj. Pri vsaki najpopreje pokleknejo; mašnik ki vodi procesijo pokadi altar in vse prostore, to je kote, stene, in ponekodi tudi tla; nato pojo in molijo. Pevci pa pojo tudi med potjo od ene do druge postaje. Napevi so zelo starinski, genljivi in za procesijo prav primerni. Pojejo pa samo menihi in vsi enoglasno, nizko in počasi.

Prva postaja je v precej veliki kapeli frančiškanskega samostana, ki je prizidana cerkvi Božjega groba. Tukaj je presv. Rešnje Telo; tukaj opravljajo breviri in druge pobožnosti samostanske družine. V tej kapeli smo skupno počastili presv. Rešnje Telo in se razvrstili v procesijo.

V tej kapeli pa je tudi že druga postaja. Na desni strani altarja presv. Rešnjega Telesa je shranjen del Stebra bičanja. Visok je 75 cm. Na ta steber so privezali Gospoda, ko ga je bil Pilat izročil vojakom, da so ga bičali na sodnem dvorišču. Ta steber je delj časa stal na dvorišču sodne hiše Pilatove. Radi nevarnosti pa, da bi ga neverniki ali pa Judje popolnoma razbili, so ga prenesli v cerkev Božjega groba. Zapisniki pričajo, da so ta steber že v 7. stoletju hranili v tej cerkvi. Shranjen je v železni omari podobni altarju; odprò jo na veliki petek, da morejo verniki ta steber videti in počastiti.

Tretja postaja procesije se imenuje Ječa Gospodova. Kedaj da bi bil Gospod tukaj v ječi, se ne da dognati. Da Gospod delj časa tukaj v ječi ni bil, je prav gotovo, pač pa so zgodovinski podatki, ki trdijo, da so ta prostor ko ječo Gospodovo že okrog leta 1000 častili. Mogoče je, da so ga vojaki za par trenutkov na tem kraju pripravili, ko so na Kalvariji križanje pripravljali; to mesto je prav blizu prostora križanja Gospodovega. Kapelica ječe Gospodove je mala in temna in je last razkolnih Grkov.

Četrta postaja je altar, kjer so vojaki razdelili oblačila Gospodova in so za njegovo suktnjo žrebali. V sedmem stoletju so imeli na tem prostoru shranjenih še nekaj oblačil Gospodovih; tako pravijo stari zapisniki. Altar je last razkolnih Armencev.

Od te postaje, kjer so si vojaki razdelili oblačila Gospodova gre procesija mimo Kalvarije po hodnikih in dvojnih stopnjicah vedno navzdol kakih enajst metrov globoko do mesta najdenja sv. Križa.

Ti hodniki, posebno pa še druge stopnjice, so v prav slabem stanu in ker je ves prostor popolnoma v temi, je goreča sveča vsakemu romarju neobhodno potrebna. Katoličani so hoteli že večkrat hodnike popraviti in stopnjice nove narediti, toda tega Grki ne dovolijo, ker hočejo stopnjice sami popraviti in sicer brez katoličanov. Ke bi naši to dopustili, bi si Grki dohod do podzemeljske cerkve sv. Helene in prostora Najdenja sv. Križa lastili in ga nam zaprli.

Na veliki petek so učenci proti večeru Gospoda s križa sneli in ga takoj v vzhodu Kalvarije v nov v skalo vsekano položili, Judje pa so se polastili dveh razbojnikov in vseh treh križev, katere so vrgli v globok vodnjak, ki je bil takoj zraven na drugi strani Kalvarije. Da bi kristjanom skrili sv. Križ, so vodnjak do vrha zasuli. Ko je bila dala sv. Helena odkopati ta zasuti vodnjak, so tukaj našli križ Gospodov, žreblje, s katerimi je bil Gospod na križ pribit in napis, ki je bil vrhu križa. Prostor najdenja sv. Križa je last katoličanov.

Šesta postaja procesije je podzemeljska cerkev sv. Helene, ki dobiva samo od zgoraj iz kupole nekoliko svetlobe. Ta cerkev leži kakih šest metrov višje od prostora najdenja sv. Križa. Cerkev je last razkolnih Armencev.

Sedma postaja je kapela zasramovanja in kronanja Gospodovega. Ta kapela leži na vzhodu Kalvarije, pet metrov višje od cerkve sv. Helene. Na tem kraju je shranjen del stebra na katerega je bil Gospod privezan v ječi velikega duhovnika Kajfa v noči od velikega četrta na veliki petek, kjer so Zveličarja zasramovali. Steber je zdaj samo še 40 cm visok, ker so drugi del stebra neverniki razbili, da bi ga kristjani ne mogli častiti. Ta manjši del stebra se nahaja v tej kapeli Božjega groba že od 12. stoletja. Kapela je last razkolnih Grkov.

Osma, deveta in deseta postaja procesije je vrh Kalvarije. Vse tri postaje so druga zraven druge v isti vrsti. Kalvarija je pet do šest metrov visok hribček, ki ima na vrhu ravnega prostora za malo cerkev.

Iz cerkve Božjega groba peljejo dvojne stopnjice na Kalvarijo; ene last katoličanov imajo trinajst strmih stopnjic, druge grške, narejene kasneje,

imajo osemnajst tudi zelo nepripravnih stopnjic; treba je zelo paziti, da človek ne spodrsne in pade. Obojne stopnjice imajo na strani železni držaj.

Osmo postaja procesije je mesto, kjer so Boga pribili na križ. Ko pride procesija na to mesto, popadajo na tla vsi: duhovniki, ki procesijo vodijo, pa tudi vsi, ki so v procesiji, se s čelom dotaknejo tal in jih poljubijo, ker je ta zemlja pila Kri Kristusovo. Na tem mestu sega cerkvena pesem posebno globoko v dušo. Živa vera in srčno čustvo prevzame vernega kristjana tako močno, da mu nehote stopijo solze v oči in da srčno zdihne, naj bi Kri Gospodova ne bila za njega zastonj prelita in da bi mu ne bila v pogubljenje, temuč v odrešenje. Na tem mestu mašnik ne kadi s kadinico na kvišku, temuč gre v podolgastem krogu na okoli in kadi tla, na katerih je ležal Kristus v krvi, ki je brizgala na vse strani, ko so mu divji rabeljni zabijali žreblje v roke in noge.

Predno se procesija loči od tega mesta, poljubijo še enkrat vsi navzoči sveta tla. To mesto in altar v ozadju je last katoličanov.

Deveta postaja je na mestu, kjer je stal sv. križ Gospodov. To mesto je pokrito sè srebrno ploščo, ki ima v sredi odprtino, tako, da se z roko lahko potipa skalo na kateri je stal križ Kristusov. Tudi tukaj smo vsi poljubili tla. Žalibog je to mesto grško, tako da mi na tem kraju še maševati ne smemo in sicer prav nikoli ne. Zraven tega mesta stoji celi dan in menda tudi celo noč grški duhovnik v znak, da je tako sveti kraj njih lastnina. Da na tem mestu katoliški mašnik še maševati ne sme, me je tako presunilo, da sem prav nehote grdo pogledal grškega meniha, ki je tam na straži stal. Da je Grk moj pogled zapazil, sem spoznal, ker se je nam, ki smo pobožnost opravljali, prav zaničljivo posmehnil. Da nam katoliškim kristjanom, ki nas je 325 milijonov, brani 5 milijonov Grkov opravljati nekrvavo daritev na tem mestu, kjer jo je Gospod opravil krvavo na veliki petek, je pač krivično. Da pa razkolni Grki nimajo pravega spoštovanja do svetih krajev, kaže to, da so bili l. 1809. vrhno skalo, na kateri je stal sv. Križ, izklesali in jo hoteli poslati v Carigrad; toda ladja, ki je vozila to svetinjo Gospodovo, se je na potu ob sirskega nabrežju razbila in potopila. Pač kazen božja.

Deseta postaja je mesto, kjer je Mati Božja stala pod križem, in sicer na levi strani. To mesto je vmes med krajema, kjer so Zveličarja na križ pribili in kjer je stal sv. Križ, ko je Gospod umrl.

Da je Mati Božja stala na levi strani pod križem, nam kaže tudi naravni čut, ki pravi, da je Marija pod križem stala tako, da je na svoji desni strani pred seboj gledala Odrešenika, svojega Sina. Ta prostor in altar zraven je last katoličanov.

Predno je šla procesija s Kalvarije, smo še zadnjikrat poljubili z božjo Krvjo pomočena tla, s krvjo, ki je cena našega odrešenja.

(Dalje prihodnjič.)

Nekoliko pojasnila o Aleksandriji, zlasti za služkinje.

Aleksandriji je več slovenskih služkinj, ki hodijo tja zlasti z Goriškega in Krasa. Že več desetletij prebiva v tamošnjem frančiškanskem samostanu po en frančiškanski pater iz Slovenije, ki opravlja dušno pastirstvo za Slovence v tem mestu. Sedaj je tam našim bravcem poznani p. Adolf Čadež. Pred njim je bil pa p. Ferdinand Zajec, ki se je pa vrnil v domovino, predno je dovršil predpisanih šest let, iz zdravstvenih ozirrov. Ta gospod je napisal o Aleksandriji in službenih razmerah naslednje vrstice.

Aleksandrijsko podnebje nikaker ni za vsakega ugodno. Ni sicer take vročine, kaker v notranjih pokrajinah Afrike; zato je pa tembolj vlažno in dušljivo, ker je voda takorekoč okoli in okoli; na severu, vzhodu in zahodu je sredozemsko morje, na jugu se pa razprostira močvirno jezero. Za ljudi, ki imajo slabe prsi, tukaj ni, ker jih kmalu stisne. To vem iz ust bolnikov, katere sem prevedel in iz pripovedovanja onih, ki so to sami skusili.

Glede službenih razmer pa lahko rečem, da ne bi nobenemu in nobeni priporočal, naj bi šel ali šla v Aleksandrijo iskat kruha. Potovanje je drago! 18 egipt. funtov za tretji razred je sicer za uho malo, za denarnico pa veliko, v naši valuti 3000 Din. Službe, dobro plačane, so izvečine pri drugovercih: pri bogatih judih, razkolnih Grkih ali pa pri mohamedanskih Arabcih. Katoličani so splošno ubožniši in imajo redko svoje služabništvo.

V letu, ki sem ga preživel v Afriki, sem vedno bolj spoznaval grozno nevarnost naših služkinj v tem Babilonu. Koliko se jih zgubi časnó in večno! Redki so gospodarji in gospodjnje, ki bi verskomlačna dekleta in žene sami pošiljali v nedeljo v cerkev, četudi vedo, da so zanesljive samo res verne osebe. Večinoma pa še branijo v cerkev, ker ne dajo služabništvu nič prostega časa niti ob nedeljah — kaj šele ob praznikih! Zato je prihajalo razmeroma malo ljudi k slovenski službi božji ob polu sedmih. Pri takih razmerah zaslužijo tem večjo pohvalo tiste in tisti, ki redno hodijo k službi božji, ker so si ali tako izgovorili ali pa imajo tako dobre gospodarje. Koliko trpe mnoge zaradi zapeljevanja! Gorje takim, ki padejo! Žive sicer na videz ugodno, ker so dobro plačane — a kaj bo ž njih dušo? Silno malo se jih poroči s katoličani. Pa še te so zgubljene za slovenski narod; njih otroci znajo že slabo materni jezik. Tam ni slovenskih šol; pa če bi tudi bile, bi ne bilo zlo nič manjše. Kaj pa boš opravil tu sè samo slovenščino?

Več Slovenk živi v grešnih zvezah! Koliko se mora truditi slovenski duhovnik (on velja še vedno za: père autrichienne), da more take zopet spraviti s cerkvijo! Tako sem imel dosti truda z neko osebo, ki je živela z nekim Grkom — sicer poročena „po grško“ a ne katoliško. Taka poroka je pred cerkvijo seveda neveljavna in taka žena je izobčena; ne sme prejemati sv. zakramentov in tudi otroci niso zakonski. Ker ji pa vest ni dala miru vsa dolga leta, je žena sama prosila za poraynavo cele zadeve. Po škofijskem ordinariatu sem se obrnil na sv. očeta v Rim, da je bil zakon poveljavljen („in radice“), kakor to imenuje cerkveno pravo, otroci pozakonjeni in da

je smela zopet k sv. zakramentom. Obljubiti je morala seveda tudi, da bo katoliško vzgajala otroke, ki jih je k sreči imela že v katoliških redovnih šolah šolskih bratov in boromejk. Seveda je dobila tudi cerkveno pokoro. — — To je le en slučaj. Ker dotični Grk ni bil tako hudoben, da bi delal težave, se je moglo vse ugodno rešiti. Koliko pa je slučajev enakih in podobnih, za katere duhovnik ne zve v tako velikem mestu.

Tudi v takozvane javne hiše zajdejo Slovenke, da si z grehom služijo denar. Kaj bo ž njimi v večnosti? Duhovnik do takih ne more, naravnost že celo ne. Po konzulatih se je včasih kaj doseglo, večkrat pa nič.

Naravnost moram torej vsaki odsvetovati, da bi šla v tujino, posebno v daljno Afriko! Tisti denar, ki ga znabiti katera pošilja v domovino ali pa sè seboj prinese, naj vender nobene ne preslepi. Krvavo je zaslužen in je dostikrat — čeravno ne vedno — cena zgubljenega poštenja.

Poleg vsega tega je pa sedaj v Orijentu najbrže samo mir pred nevihto. Prej ali slej se bodo vzdignili domačini zoper tuje (angleško) pokroviteljstvo. Svetovna vojna jih je marisikaj naučila. Napravili bodo morijo vseh Evropecev, kaker so jo že pred kakimi 6. leti, ko je evropska kri tekla v potokih, kaker se mi je zatrjevalo. Ko so se takrat pokazali angleški vojaki, je bil seveda takoj mir in red, toda umorjenih ni mogel nihče oživeti. Da je enako sovražno mišljenje še sedaj zoper inozemce, sem slišal, oziroma spoznal iz znamenj ne samo enkrat v vseh hišah, ne izvzevši naš zavod in samostan. Je dosti domačinov Arabcev, ki lahko v slučaju vstaje na mah pomore vse zoprne tujce. Tisti čuvaji v Sudanu (pri zatvornicah Nilovih) gotovo tudi ne bodo mogli rešiti se. — Čemu naj bi hodili naši ljudje v toliko nevarnost?

Po leti odpotuje večina gospode na letovišča v Evropo ali drugam, služkinje pa morajo navadno takrat živeti ob svojem. Zato gredo v zavetišča: v hišo, kjer so naše slovenske sestre, ki se še sedaj imenuje „Zavetišče Fr. Jožefa — asilo Francesco Giuseppe“; ali pa drugam, n. pr. v internacijonalni „Home“, kjer dosti zapravijo od prihranjenega denarja — zastonj jih nihče ne preživlja. Poselsko vprašanje namreč ni tukaj tako lepo urejeno, kaker pri nas.

Če naši ljudje zbole, morajo zopet na svoje stroške v bolnico, kjer kmalu porabijo, kar so si s trdom pritrgali v zdravih dneh. Ena je n. pr. ležala preko enega leta v francoski bolnišnici zraven našega samostana, ker je imela bolezen v križu; druge muči vročinska bolezen ali mrzlica: malarija; tretja je zbolela na hitri jetiki in je morala iti domov umreti, ker ji tu niso mogli pomagati in ni hotela tukaj umreti, nadejaje se, da doma ozdravi.

Težave so tamkaj tudi z jezikom. Znati mora jezike, ki so tam v rabi: italijansko, francosko in vsaj nekaj arabščine. Zato so tudi v Aleksandriji po večini Slovenke z Goriškega in Primorskega, ker znajo že z doma vsaj nekaj italijanščine. Kranjic in Štajerk je jako malo med tistimi tritisoči, koliker pravijo da jih je tam.

Toliko o nevarnostih in težavah službovanja v Aleksandriji. Boljše in varniše je tedaj vsekaker za vsako Slovenko, da ostane doma.

Še slabše je pa za mlade matere, ki pridejo doli kot dojilje! Ali ni to takorekoč pregreha nad svojim lastnim narodom, da zapuste svoje lastne novorojenčke doma, doje tukaj židovske in muslimanske otroke in podpirajo tako lenobo tujerodnih mater, medtem pa njih otroci doma hirajo. Seveda so take dojilje boljše plačane, toda — ali more imeti tak denar božji blagoslov, ker je tako ravnanje gotovo nekaj protinaravnega in proti božji naredbi!

Po vsem tem bo vsakemu razumljivo, da nobeden slovenski duhovnik ne more kakerkolisibodi priporočati, naj bi šla katera služiti doli čez morje. Eden je sicer — vsaj dosedaj vedno tam v Aleksandriji in drugi v Kajiri, zato da pomaga tistim nesrečnikom, ki so se v nadi na bogate zaslužke dali vjeti zapeljivim zgledom in nasvetom ter se podale v Afriko. Koliko tistih, ki so poštene, se kesa in porabijo prvo priliko, da se vrnejo nazaj!

Zato svarim h koncu prav nujno in kličem: „Nikari v Afriko!“ Ta klic velja vsem dobrim Slovenkam, še bolj pa moškim, za katere sploh ni služb tukaj, ker je toliko zmožnih Arabcev in tudi Evropevc!

Dobro bi bilo, da bi ta pojasnila brali tudi na Goriškem in Primorskem. Zato se naprošajo tudi tamošnji listi, da ponatisnejo te vrste.

*P. Ferdinand Zajec,
bivši slovenski kurat v Aleksandriji.*

P. ALFONZ FURLAN:

Iz pisem p. Petra Baptista Turka na Kitajskem svojima sestrama.

Kl-chow (Čl-cou), 7. julija 1925.

voje drugo pismo in 24. maja poslani mi denar (5 ameriškanih dolarjev) sem prejel že 22. junija. Bilo je sicer naslovljeno po pošti skozi Suez, pa je došlo preko Rusije.

Kar me vprašal glede pošiljatve ital. lir, je gotovo, da jih v Hankovu prav lahko zamenjam v naš kitajski denar, ker je ondi kitajskoitalijanska banka.

Prav žal mi je, da zaradi slabe zamenjave iz Ljubljane ne pošljejo darov, nabranih za naju od leta 1915. do zdaj. Akoravno smo sploh v veliki denarni stiski, vendar sva mnenja kaker p. Engelhard tako tudi jaz, glede onega denarja, naj se počaka do boljše zamenjave.

Ona nesrečna ali srečna vojska je tudi mene in moje drage misijone občutno zadela. Prej so imeli v domovini vedno kaj pripravljenega za skrajne potrebe; takrat sem se pri raznih misijonskih delih hitreje in vspešneje gibal. Umljivo je tudi, da našemu preobleženemu misijonskemu predstojništvu ne more ugajati, ako čez določeno mero dregamo za denar. Tako vsi misijonarji za svoje izredne potrebe iščemo pomoči, kjer moremo. Meni je med

vojsko posebno pomagal z darovi, prejetimi od svojih dobrotnikov iz Amerike, naš delavni redovni sobrat p. Silvester Espelage, Amerikanec. Sedaj je postal predstojnik v novem vikarijatu in mi pomaga samo z mašnimi intencijami.

Vsi misijonarji od svojih dobrotnikov kaj dobivajo, pa oni tudi razumejo, zakaj sedaj od razbite domovine tako malo prejemam.

Morda bo tebi in drugim ustrezno, ako Vam natančneje opišem veljavo meni poslanega vašega denarja: 1 ameriški dolar velja skorej za dva naša kitajska dolarja (1·9 dolarja). 1 kitajski dolar v bakru skorej za 3 kitajske navadne denarje, tjao imenovane. Vsaki tjao ima sto desetih ali tisoč kitajskih krajcarjev. — Za en amerik. dolar dobim 10 funtov svinjskega mesa ali do 180 jajc. Plača za enodnevno delo je 80 do 100 desetih ali en tjao. Za 1 amerik. dolar plačam lahko delavca brez hrane za pet dni, s hrano je dnevna plača polovico manjša. Za trajne naše misijonske pomočnike ali delavce plačujemo na deželi največ po dva amer. dolarja ali 10 tjao na mesec. Plača za naše misijonske učitelje je na deželi po dvakrat do trikrat dražja ko za navadne delavce. Samo boljši učitelji po večjih misijonskih šolah prejemaajo nad deset amer. dolarjev na mesec. Zadnji čas (leta 1925) pa zaradi nenavadne suše grozi slaba letina in cena našega riža, to je našega vsakidanjega kruha hitro raste. Zaradi te naraščajoče draginje so začeli tudi naši misijonski pomočniki, učitelji in vzgojiteljice naših nabranih deklic sv. Detinstva zahtevati povišanje mesečne plače. Vemo, da je njih klic opravičen, pa kje naj dobimo toliko denarja? Prisiljeni smo, da za ta čas opustimo razna misijonska dela in razpustimo šole nekaterih učencev in učenk. Imam v zavodu za prehrano 19 deklic sv. Detinstva, tri kitajske sestre tretjerednice, do deset pomožnih oseb, skupaj z nekaterimi učenci in učenkami do 40 oseb; druge sem v tej nenavadni vročini (do +35° C v senci) poslal domov. Druge tri šole na mojih misijonskih postajah ostanejo do konca leta, ker pri njih plačujem samo učitelja. — Denar mi pošiljaj po poštni nakaznici. Molite, da nam Bog odvrne slabo letino, pretečo revolucijo ali vojsko. — Z Bogom!

Hankow 2. junlja 1926.

Za praznik sv. Petra in Pavla sem prejel Tvoje pismo in dva dolarja. Prejel sem tudi omenjena prej mi poslana dva dolarja, o katerih sem Ti že takoj odpisal. Lepo se zahvalim Tebi in blagim dobrotnikom! Bog Vam povrni!

Posebno pomoč za naše in vse misijone upamo od evharističnega kongresa v Ameriki. Bog daj, da bi naši patri in visoki gospodje, ki se z onega shoda polni misijonskega duha domov povrnejo, vsi skupaj in vstrajno delali ter bi dosegli, da se vsi pravoverni Jugoslovani dejansko zavzamejo za složno, vrejeno in krepko misijonsko delovanje.

Glede razmer v našem misijonu Ti poročam, da je bila letošnja pšenična žetev, hvala Bogu, prav dobra in je ubogo ljudstvo zdaj rešeno lakote. Tudi riževa polja dobro kažejo, ker je bilo do zdaj dovolj dežja; po nekaterih krajih pa imajo sušo, tam preti lakota.

Od politične in revolucionarne zmede pa ta čas nekateri misijoni veliko trpijo. Tudi mi tukaj nismo na varnem, ker je došlo semkaj več tisoč nezanesljivih vojakov. En nagajiv vojak je pred par tedni vpricho mene sunil na cerkvena vrata in je še hujše pretil. O tem sem se pritožil poveljniku, ki je nato izdal ukaz, da je vojakom prepovedano dohajati na našo postajo. Pravijo, da je ta poveljnik res strog in smrtna kazen je pri njem kaj hitra; pa kljub temu toži ljudstvo, kako zlobni vojaki napravljajo po mestu Ki-chow razne hudobije. Pred temi tudi poveljnik sam ni brez nevarnosti, ako ž njimi prestrogo ravna. Tako so pred par meseci v mojem delokrogu, v trgu Tien-cja-can vojaki umorili svojega strogega častnika ter odšli.

Splošen nered zoper misijone in tujce podžigajo zlasti dijaki. Pripravljeni smo na vse; Molite za nas! Pozdravljeni! Z Bogom!

Hankow 1. maja 1926.

Tvoje pismo z dne 9. marca in poslani dolar sem hvaležno prejel. Bog povrni!

Zaradi lanske slabe letine ubogo ljudstvo po teh naših misijonskih krajih mnogo trpi. Veliko število prosjačev prihaja vsaki dan na naše misijonske postaje. Naši ubogi verniki silijo za vsprejem v naše misijonske šole na misijonske stroške. V ta dobrodelni in rešilni namen je naše misijonsko predstojništvo vzelo na posodo večji znesek denarja, da ž njim nakupimo riža za naše uboge šolarje vsaj za skrajno silo. V ta dobrodelni namen so hvalevredno prispevali nekateri naši premožniši kristjani v Hankowu. S to dobrodošlo pripomočjo sem v decembru in januarju vzdrževal do sto učencev in učenk, drugim sem pomagal v denarju, da za svoje uboge družine nakupijo kaj boba ali korusze, ker je riž predrag. Tako smo zdaj tudi z misijonskim denarjem prišli v veliko stisko; toda hvala Bogu, da novi poljski sadeži ječmen, bob, grah in pšenica lepo dozorevajo. Naše zrele črešnje smo te dni veseli pohrustali. Do konca majnika nam bodo dozorele naše breskve in slive in „pi-pha“, ki je okusen kitajski sad. To sadno drevje cvete v najhujšem mrazu meseca decembra in januarja ter ima vedno zeleno listje. V štirih letih sem na tej misijonski postaji zasadil lep vinograd s celotno brajdo. Prvo leto so stare trte obrodile le par grozdov; lani ga je bilo že za eno brento, to leto upam, da bo grozdja vsaj za tri brente, ako ne pride vmes kaka nesreča. Tukaj trte zelo hitro rastejo, nove mladike so ta čas že meter dolge.

Duhovni vinograd mojih vernikov se, hvala Bogu, dobro razvija. Najbolj me veseli, da sem z božjim blagoslovom mogel meseca februarja odpreti novo misijonsko postajo, kjer se je že priglasilo do dvesto katehumenov. Takoj sem ondi najel hišo in v nji začel šolo, v kateri je do 40 učencev. Ta kraj se imenuje Phan-se-čjao. Molite, da Bog blagoslovi ta in vse druge moje in naše misijone.

Srčno pozdravim Tebe in vse domače in druge dobrotnike. Z Bogom.

Pregled zgodovine frančiškanov med Slovenci.

II.

Slovenski frančiškanski samostani.

6. Samostan: Maribor.

Zgodovina frančiškanskega samostana v Mariboru je tesno spojena sè zgodovino čudodelne podobe Matere milosti v cerkvi tega samostana. Kedaj so prišli frančiškani prvič v Maribor, ne vemo nič prav gotovega. Gotovo je, da so prišli v prvi polovici 13. stol., ker se okoli 1250 v listinah že omenja samostan in njegov gvardijan Arnold. Ok. leta 1282, jim je izročil mestni župnik mariborski ne daleč od mesta na levem bregu Drave ležečo podružnico Matere božje Vnebovzete. Dve leti pozneje 1284 so s pomočjo milodarov ondi sezidali samostan. Prvi gvardijan je bil P. Martin iz Gradca. Po delitvi reda l. 1517. je samostan pripadel konventualom.¹⁾ V to cerkev je prišla čudodelna podoba Matere milosti leta 1747. Podarila jo je tej cerkvi grofica Ivana Felicita Kinburg (Khünburg).

Pobožna vdova Ivana Felicita grofica Stubenberg, rojena grofica pl. Khünburg, je šla leta 1746 na božjo pot k sv. Frančišku Ksaveriju pri Gornjem Gradu, da bi tam prosila božjega blagoslova svojemu spovedniku jezuitu Porhammerju, ki je šel tedaj na Ogersko vodit misijon. Po končani pobožnosti se je vrnila nazaj po potu skozi trg Konjice na Spodnjem Štajerskem. Tam je šla 23. maja 1746 v župno cerkev k sv. maši. Po maši stopi slučajno v zakristijo in zagleda precej velik Marijin kip z božjim Detetom v naročju, iz celega izrezljan iz lesa. Ta kip je bil preje v cerkvi pri stranskem altarju, pa se je moral umekniti novi podobi. Grofici je bil kip všeč; zato vpraša nadžupnika Dr. Baltazarja pl. Rosenberga, če ga ji odstopi. Nadžupnik je rad ustregel njeni želji. Ta kip Matere božje je iz lipovega lesa izrezljal najbrže kak pobožen menih v Zajčkem kartuzijanskem samostanu ali pa kak umetnik, ki je bil od menihov za to delo najet. V tem samostanu je namreč sredi 13. stoletja živel sloviti brat Filip, ki je v lepem slavospevu opisal celo življenje Marijino. Ta pesem je bila v srednjem veku zelo razširjena in je glavna priča, kako vneto so častili Zajčki kartuzijanci Marijo ter vnemali vernike za to pobožnost.²⁾

Grofica vzame kip sè sabo v Gradec, kjer ga da slikarju Janezu Venceslavu Vigeljsfelzu (Wigelsöls) prenoviti. Že tedaj se je kip vsakemu dopadel in priljubil, kedor ga je videl. Po prenovitvi je grofica kip postavila v grofovsko kapelo na gradu Frajbihelj (Freibüchl) poleg Lipnice. Kmalu so hoteli k tej podobi Marijini ljudje iz okolice in večkrat so cele dneve prebili v petju in molitvi pred to podobo. V strahu, da bi ji kedo kip utegnil od-

nesti, se je grofica ž njim vred preselila v Maribor. Ker pa tudi tu ni bil pri nji nič bolj na varnem, ga je dne 24. januarja 1747 podarila frančiškonom — konventualom, ki so ondi imeli svojo cerkev posvečeno Mariji Vnebovzeti. Dan pozneje so Marijin kip izpostavili na velikem altarju, „da bi verni Marijo častili — ona pa njim delila svoje milosti“³⁾ — piše P. Nikolaj Meznarič. Še dandenes obhajajo slovesno vsako leto obletnico tega dne. Na stotine zahvalnih tablic, zapuščenih bergelj je pričalo o njeni mogočni priprošnji.

Toda v tej cerkvi ni mogla ostati dolgo. Že leta 1784. je bil samostan zatrt in spremenjen v vojašnico, cerkev pa v skladišče vojaških potrebščin. Redovnikom je bilo pri tem odkazano novo bivališče na prostoru, kjer so še zdaj. Takrat je bil tu kapucinski samostan, ki ga je cesar Jožef II. isto leto dne 19. aprila odpravil ter ga odločil za konventuale.

Kapucinsko cerkev in samostan je sezidal kočevski grof Janez Jakob Kizelj (Khiesl) v letih 1613—1617. Temeljni kamen je postavil ljubljanski škof Tomaž Hren 1. maja leta 1613. Sekovski knezoškof je cerkev slovesno posvetil 28. (? 25.) oktobra leta 1620. Zidana je bila v takoimenovanem italijanskem kapucinskem slogu z eno ladjo. Bila je oblokana, dolga 21·8 m in 8·5 m široka. Imela je pet altarjev in dve na severni strani prizidani kapelici, od katerih ena je bila posvečena sv. Blažu, druga sv. Križu. Pod kapelico sv. Blaža je bila grobnica ustanovnika Jakoba Kizla in njegove rodovine; ohranjena je še sedaj pod novo cerkvijo.⁴⁾

Konventuali se ob preselitvi iz starega samostana niso hoteli ločiti od čudodelnega kipa Matere milosti, temveč so ga leta 1787. slovesno prenesli v novo pridobljeno cerkev ter so ga postavili na veliki altar.⁵⁾ Istočasno so morali konventuali, po preselitvi v kapucinski samostan sprejeti tudi oskrbovanje novoustanovljene slovenske predmestne župnije. Mestna župnija mariborska je bila namreč zelo razsežna in je štela zelo mnogo Slovencev. Zato je imela že od leta 1656. stalne slovenske kaplane (cooperatores sclavonici), ki so v letih 1745—1760 v cerkvi sv. Ulrika vsako nedeljo in praznik opravljali službo božjo sè slovensko pridigo. Leta 1784. je škof začasno ustanovil slovensko predmestno župnijo. Kot provizor je bil nameščen Dr. Jožef Frauenberger, zadnji slovenski kaplan pri mestni župniji, kateremu sta bila prideljena ko kaplana dva patra konventuala. Mrliška in poročna knjiga se začenjate sè septembrom leta 1784. Za župnijsko cerkev je bila določena cerkev sv. Ulrika, duhovniki pa naj bi bivali v Vetrinjskem dvoru. Toda kmalu se je pokazalo, da je cerkev premajhina; bila je pa tudi za župnijsko cerkev določena prejšnja kapucinska cerkev sv. Marije; duhovniki so se nastanili v samostanskem poslopju. Cerkev sv. Ulrika pa je svetna oblast ko nepotrebno in nerabljivo zaprla ter jo uporabljala za skladišče lesa. Prvega oktobra leta 1810. je bila prodana, leta 1841. pa podrta. Slika sv. Ulrika v glavnem altarju je v frančiškanskem samostanu. Leta 1785. je cesar Jožef II. potrdil ustanovitev slovenske predmestne župnije; leta 1786. je bil umeščen definitivno za župnika že prej imenovani provizor Dr. Jožef Frauenberger. Leta 1793. je šel Frauenberger v Hoče za nadžupnika, na njegovo mesto je pa prišel ko provizor bivši cistercijanec p. Edmund Klajmond (Kleinmond)

iz vetrinjskega samostana. Ko je ta 19. maja 1796 umrl, je oskrbovanje župnije prešlo popolnoma v roke konventualov. Prvi župnik iz njihovega reda je bil p. Maksimilijan Ribič. Dvajset let pozneje 7. oktobra 1818 so konventuali vsled pomanjkanja delovnih moči morali samostan opustiti. S cerkvijo in župnijo vred je 23. januarja 1819 prešel v področje svetnih duhovnikov. Leta 1828. so se začeli redemptoristi pogajati z vlado za župnijo. Pogajanja so trajala do leta 1833., ko so za veliki teden prvi redemptoristi prišli v Maribor. Župnijo so prevzeli šele 22. aprila 1833. S težkim trudom in mnogimi žrtvami so samostan, ki se je že začel podirati, povsem prenovili. Toda 3. junija 1848. je vlada zatrla kongregacijo redemptoristov; 22. septembra istega leta jim je bila vzeta tudi mariborska župnija. Dne 11. oktobra so priljubljeni redovniki zapustili Maribor in župnijo, ki je na to zopet prešla v roke svetnih duhovnikov. Šestnajst let pozneje (1. maja 1864) so se v Maribor zopet naselili frančiškani iz štajersko-tirolske provincije ter so prevzeli v oskrbovanje slovensko župnijo in cerkev. Od tega časa je cerkev zopet samostanska in župna cerkev. Prvi župnik iz frančiškanskega reda je bil p. Bruno Jesih.⁶⁾

Zob časa je začel kljuvati tudi na tej častitljivi cerkvi in vedno bolj naraščujoče število župljanov je zahtevalo večjo cerkev. Dano je bilo že leta 1847. dovoljenje za zidanje nove cerkve, toda do tega ni prišlo vsled raznih ovir. Namesto nove cerkve se je bilo treba zadovoljiti s temeljito nujno popravo v letih 1860—1862. Po zopet preminulih 30 letih se je zbudila želja po novi cerkvi, kaker so nujno zahtevale obstoječe razmere. Stara cerkev je propadala in je bila nezadostna za obširno župnijo. Leta 1890. se je zavzel za zidanje nove cerkve in samostana navdušeni in odločni p. Kalist Heric. Dne 4. julija 1892 so pričeli sè zidanjem samostana. Ker je imela nova cerkev stati na istem mestu, kaker stara, so morali to podreti, pa postaviti provizorično cerkev za čas, dokler se sezida nova. V ta namen je bil najprej sezidan samostan, v katerem naj bi imela prostor provizorična cerkev, ko, je bila ta dogotovljena je bilo 2. julija 1893 vanjo prenešeno Najsve-tejše s čudodelnim kipom Matere milosti. Dne 10. avgusta 1893 je bil položen temeljni kamen in 11. avgusta leta 1900. je bila cerkev dovršena in slovesno posvečena.⁷⁾

Do 3. junija 1900 je samostan pripadal tirolski provinciji sv. Leopolda, nato pa je bil zajedno sè svetotrojiškim hospicem vsled apostolske določbe podrejen slovenski provinciji sv. Križa.

Lavantinski knezoškof Dr. Mihael Napotnik, goreč častivec Marijin, se je leta 1906. obrnil na kapitelj in kanonike patriarhalne bazilike Sv. Marije Večje (S. Maria Maggiore) s prošnjo, naj bi sprejeli mariborsko cerkev Matere milosti v ožjo zvezo na ta način, da bi imela pravico vživati vse milosti in odpustke, podeljene baziliki sv. Marije Večje; kapitelj je 11. februarja 1906, prošnji pritrtil.⁸⁾ Isti knezoškof je v avdienci 7. novembra 1906. zaprosil papeža Pija X. naj bi blagohotno povišal svetišče Matere milosti v Mariboru do časti manjše bazilike; sv. Oče je dne 7. novembra tudi tej prošnji ugodil.⁹⁾

Frančiškani oskrbujejo obširno 14.000 duš broječo župnijo, zelo obiskano božjepotno cerkev, jetnišnico okrožnega sodišča in kot kateheti sledeče šole: slovensko petrazredno pomožno šolo za dečke in deklice, slovensko šestrazredno osnovno šolo Lajtersperk — Krčevino za dečke in deklice, prvo petrazredno deško slovensko osnovno šolo, drugo šestrazredno deško slovensko osnovno šolo z nemškimi paralelkami, četrto šestrazredno dekliško slovensko osnovno šolo z nemškimi paralelkami, drugo štirirazredno dekliško slovensko meščansko šolo, slovensko dvorazredno državno trgovsko šolo.¹⁰⁾ Poleg tega pomagajo v dušnem pastirstvu okoliškim župnikom. Sedaj biva v samostanu 11 redovnih mašnikov, 8 bratov lajikov in en brat tretjerednik.

7. Samostan pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

Božja pot pri Sv. Trojici ima svoj začetek v letu 1631. Kraj, kjer stoji sedaj župnijska in romarska cerkev, je spadal prej k župniji sv. Lenarta. Hrib, na katerem je sezidano svetišče, se imenuje v listinah Porčki vrh, katerega gospodarja sta bila Gašper in Pavel Lorber, solastnik pa grof v Gornjem Cmureku Wolfgang Stubenberški. Leta 1631. so domačini dobili dovoljenje, da smejo na hribčku postaviti kapelo. Vender pa si je grof Stubenberg pridržal patronat, stričnika Lorber pa oprostitvev od najemnine za stojnice, če bi hotela ob dnevih shodov prodajati jestvine. Zaželjena kapela je bila kmalu sezidana; bila je pa zelo priprosta in lesena. Posvečena je bila Sv. Duhu. Ker je bil naval ljudstva k novi kapeli precej velik, je bilo kmalu treba misliti na zidavo večje cerkve.¹⁾

Po daljših pogajanjih je 25. junija 1636 sekovski škof Janez Marko položil temeljni kamen nove cerkve, ki pa je bila znatno manjša od današnje. Obsegala je približno velikost današnjega prezbiterija. Po večini je bila dozidana leta 1640. popolnoma pa še le leta 1643. Zdaj je bilo treba poskrbeti podobo Sv. Trojice, glavno podobo v cerkvi. Kaker pripoveduje ustno izročilo iz leta 1707. je dal podobo slikati grof Wolfgang Stubenberški na svojem gradu v Gornjem Cmureku. Slikar je bil luteranske vere. Ko je ta gledal svoje delo dogotovljeno, je baje vskliknil, da je slikala božja roka to podobo, ne pa on. Kmalu potem se je spreobrnil h katoliški veri. Zdaj je nastalo vprašanje, kedo naj oskrbuje novo cerkev. Vnel se je vsled tega prepir med grofom Stubenberškim, ki je dal zemljišče za cerkev in admontskim opatom pl. Rehlingom (Rechling), patronom Sv. Lenarta, katerega podružnica je bila Sv. Trojica. Oba sta si lastila patronatsko pravico. Dokler pa ne bi bila končana ta pravda, je na prošnjo grofa Stubenberškega dne 22. aprila 1662 sekovski škof za Sv. Trojico določil Jakoba Mosnijoha (Mosnioch) za kaplana. Še istega leta pa je prosil grof Stubenberški, ki je na vsaki način hotel imeti pri cerkvi redovnike, 13. decembra 1662 avguštince, naj bi prevzeli svetišče. Ti so ponudbo sprejeli in škofu odgovorili že 29. decembra 1662. Dne 14. februarja 1663 jim je grof izročil ključe in posest v oblast, 1. marca pa je isto storil tudi pismeno. Opat admontski je sicer nekaj časa ugovarjal; na prigovarjanje škofa sekovskega se je prostovoljno odpovedal patronatski pravici.

Po končani pravdi so bili 16. julija 1665 slovesno vpeljani pri Sv. Trojici menihi avguštinci. Dve leti pozneje, 17. aprila leta 1667, je sekovski škof Maksimilijan Gandolf posvetil svetotrojiško cerkev, katero so morali avguštinci bržkone mej tem kaj prenaresjati, ker si drugače zakasnitve ni mogoče razlagati. Ob prihodu sta morala redovnika avguštince bivati v zasebni hiši, ki je bila zanju pripravljena. Takoj sta pa začela misliti in delati na to, da se zida samostan. Grof Stubenberški jima je šel pri tem zelo na roko ter jima je podaril 5. aprila 1667 vse zemljišče od cerkve tja do onkraj ceste, kjer je zdaj samostanski vrt. Vsled naglega naraščanja družine, ki je bila vsled velikega števila romarjev potrebna, mali samostanček ni zadostoval; potreba ga je bilo povečati. Za to je pridobil priyor Francišek Geplajs (Göpleis) leta 1689. grofa negovškega Ferdinanda Ernesta pl. Trautmansdorfa in njegovo soprogo Marijo Elizabeto rojeno grofico Rislin. Sezidal je nov poseben oddelek samostana, ki je še dandenes poglavitno bivališče redovnikov. Isti grof je dal leta 1693. sezidati tudi Loretsko kapelo, ki je cerkvi prizidana. Leta 1712. so tik cerkve, na nasprotni strani loretske kapele, postavili še eno kapelo na čast sv. Roku, ki so jo bili obljubili leta 1679, ko je razsajala v teh krajih strašna kuga. Štirideset let pozneje pa so altar sv. Roka prenesli v cerkev. V kapelico pa so postavili prenovljen kip Matere božje, ki stoji še sedaj.

Kaker preje samostan, tako je tekom časa postala premajhina tudi cerkev, ker je prišlo ob posameznih shodih 12 do 15.000 ljudi skupaj. Začel je novo stavbo leta 1735. p. Karol Geplajs. V početku so nameravali cerkev povečati le na dolgost; grof Draškovič iz Vorošljina je pa svetoval, naj jo povečajo tudi na širokost. Sam je obljubil prispevati, kar bi zidava zaradi tega več stala. Prezidali so cerkev tako, da je staro ostalo, le cerkev so narobe obrnili. Veliki altar so postavili k vratom, ki so jih potem zazidali. Leta 1772. je zidanje toliko napredovalo, da so cerkev že mogli posvetiti; posvetil jo je sekovski škof Jožef Filip grof Spauer. Osem let pozneje so dozidali cerkvi še dva zvonika, da bi že po svoji vnanjosti kazala, komu je posvečena. Istega leta so samostan zvezali s cerkvijo, da so mogli iz samostana priti na kor. Reči moremo, da je bila cerkev dovršena leta 1780.

Z velikim trudom so dozidali goreči redovniki pri Sv. Trojici veličanstveno hišo božjo; niso pa sadov tega dela in truda dolgo uživali. Cesarski ukaz je prepovedal hoditi na božja pota. Podobe in znamenja, ki so pri Sv. Trojici pričala o uslišanih prošnjah so morali iz cerkve odstraniti. S tem je bilo delovanju menihov na milostnem kraju napovedan konec. Redovniki, ki so živeli deloma od cerkvenih posestev, deloma od dohodkov pri shodih in od bire niso mogli več živeti. Dohodki iz posestev so bili premajhni, shodi odpravljeni, bira zabranjena. Zato so leta 1786. redovniki sami prosili, naj jih oblast razpusti. Taki prošnji je kajpada uradništvo cesarja Jožefa II. le prerado ustreglo, upokojili so stare redovnike, božjepotno cerkev spremenili v župnijsko 15. aprila 1786 in so nastavili za župnika tedanjega avguštinskega priyorja p. Filipa Krena, ki je bil na župnijo umeščen dne 21. oktobra leta 1787. Pa tudi ta ostanek se ni mogel držati. Dunajski avguštinski

provincijal se je izjavil, da mu je vsled pomanjkanja duhovnikov nemogoče nadalje oskrbovati Sv. Trojico. Zato je bilo leta 1811. sklenjeno, da se samostan opusti.

To so bili žalostni časi za svetišče. Olepšava milostne podobe, dragocena darila, mašna oprava, vse je izginilo. Prej tako obiskovana hiša božja je bila naenkrat zapuščena. Podob, ki so pričale o čudežih, ni bilo več, odstranjene so bile iz cerkve. Notranja zapuščenost je odsevala tudi na zunaj. Močan vihar je namreč leta 1796. odnesel zvoniku pri velikem altarju visoko umetno kupolo. Mesto nje je dobil majhino strešico. Zvoniki torej niso bili več enaki. Tako je ostalo do leta 1885. To leto je dobil zvonik zopet prvotno obliko, tako da so bili vsi trije zvoniki enaki. Veliko samostansko poslopje ni imelo prebivavcev. Stane pa taka zidava vedno mnogo popravila, in ker nihče rad zastoj ne popravlja, so podrli oni del samostana, ki je bil najprej postavljen, ter je služil prvim duhovnikom za bivališče. Hoteli so podreti tudi drugi veliki oddelek proti cerkvi, ker ga niso potrebovali, a župljani so se temu ustavili ter obljubili za nekaj let na svoje stroške ohraniti poslopje. Porušeni del samostana se je spet dozidal leta 1888. Tu je dandenes župni urad.

Cerkev je bila po odhodu avguštincev izročena svetnim duhovnikom. Še ko so bili avguštinci pri Sv. Trojici, je bil zadnja tri leta ž njimi po en svetni duhovnik kot provizor. Samostansko in cerkveno poslopje je vzela v posest najprej državna oblast v Vihtringshofu in sicer vsled odloka od dne 15. septembra 1811. Prvi župnik, svetni duhovnik je bil Ferdinand Skocili (Scozilli). Državna oblast mu je izročila cerkev in samostansko poslopje dne 4. maja leta 1813. Poleg župnika je bilo mesto tudi za enega kaplana.

Glasovita božja pot pri Sv. Trojici pa se ni dala zadušiti. Ko je prenehal krščanski veri nasprotni vihar, se je zopet začelo romanje na ta kraj. Svetišče pa sedaj ni imelo zadosti duhovnikov, ki bi bili pobožnim vernikom delili sv. zakramente. Stalno sta bila tu k večjemu dva gospoda, ki kljub veliki požrtvovalnosti nista mogla zadostovati trumam, ki so iskale milosti na sv. kraju. Zato je že leta 1828. torej po 17 letih začela občina prositi za redovnike, ker svetni duhovniki niso bili kos ogromnemu dušnopastirskemu delu. Dolgo je trajalo, predno je bila prošnja uslišana, a končno je knezoškof sekovski Otokar Marija vender izročil cerkev redovnikom sv. Frančiška Asiškega.

Frančiškani so prišli k Sv. Trojici 23. julija leta 1854; ta dan je bil tedanji predstojnik p. Bruno Jesih slovesno umeščen za župnega upravitelja. Vsled dolgoletne zapuščenosti sta bila tako cerkev, kaker samostan potrebna temeljite obnovitve. Po mnogem pisanju in prošnjah je dobil p. Benigen Andrenšek dovoljenje obnoviti vso cerkev. Izpeljal je to delo njegov naslednik p. Gelazij Rojko, ki je ravno v tej cerkvi dobil zdravje in življenje.²⁾ Napravil je iz zanemarjene cerkve res spodobno, lepo in čedno hišo božjo. Njegov naslednik p. Evstahij Puntner jo je dal leta 1883—84 še celo preslikati, tako da je postala v resnici krasen hram božji. Vsa potrebna popravila so trajala do leta 1895.³⁾

Do 3. junija 1900 je hospic pri Sv. Trojici spadal pod tirolsko provin-
cijo sv. Leopolda, nato pa je bil vsled apostolske določbe podrejen slovenski
provinciji sv. Križa in naslednje leto 1901 povzdignjen v samostan (konvent).⁴⁾

Frančiškani oskrbujejo zdaj župno in zelo obiskano božjepotno cerkev,
katehezo na štirirazredni ljudski šoli za dečke in deklice, ter pomagajo v
dušnem pastirstvu okoliškim župnikom. V samostanu bivajo 4 redovni maš-
niki, dva brata lajika in dva brata tretjerednika.

Opombe: Maribor.

1. Friess, l. c. str. 33; Marian a SS. S. Austria sacra: Oesterreichische
Hierarchie und Monasteriologie. Wien 1780 nsl. 6 B. p. 289—291.

2. Dr. Mihael Napotnik, Spomin na slovesno posvečenje nove predmestne
župnijske cerkve preblažene Device Marije, matere milosti v Mariboru. Maribor 1900,
str. 12; Dr. Mihael Napotnik, Einweihungsfeier der neuerbauten Pfarrkirche zur
hl. Maria, Mutter der Barmherzigkeit in der Grazervorstadt zu Marburg. Marburg
1901, str. 76—106.

3. P. Nikolaj Meznarič O. F. M., Zgodovina čudodelne podobe Matere
Milosti v frančiškanski cerkvi v Mariboru. Maribor 1896, str. 11; Hoppe l. c.
str. 203.

4. Dr. Mihael Napotnik, Die Basilika zur heiligen Maria, Mutter der Barm-
herzigkeit in der Grazervorstadt zu Marburg. Marburg 1909, p. 5—7; Marian,
l. c. 293.

5. Dr. Rudolf Gustav Puff, Marburg in Steiermark, seine Umgebung,
Bewohner und Geschichte. Graz 1847 1 B. p. 97—98.

6. Puff, l. c. p. 103—107; Gabriel Majcen, Kratka zgodovina Maribora.
Maribor 1926, str. 68—69; Napotnik, Basilika l. c. p. 6—22.

7. Meznarič, l. c. str. 6—20; Hoppe, l. c. str. 204—205; P. Kalist
Heric O. F. M., Frančiškanska cerkev Matere Milosti v Mariboru (Cvetje XIII/1894),
str. 33—35; Napotnik, Basilika l. c. p. 26—29, 78—107, 198—218.

8. Dr. Michael Napotnik, Privilegia, quibus gaudet suburbana parochialis
Ecclesia beatae Virginis Mariae matris misericordiae, Marburgi nuper aedificata et
consecrata. Marburgi 1907, str. 14 nsl.

9. Napotnik, l. c. str. 24—26.

10. Podatke mi je sporočil P. Anton Avbelj, O. F. M., kateremu bodi na
tem mestu izrečena zahvala.

Opombe: Sv. Trojica.

1. Hoppe, l. c. str. 255.

2. P. Gelazij Rojko (Cvetje XX/1903), str. 251).

3. P. Emerik Landergott O. F. M., Sv. Trojica v Slovenskih goricah
(Cvetje XXI/1904) str. 29 nsl.; Hoppe, l. c. str. 255—256.

4. Schematismus Almae Provinciae S. Crucis Carnioliae O. F. M. 1917, Kam-
nik, str. 16—17.

Razgled po serafinskem svetu.

Molitev za naš narod. Glede te molitve smo do sedaj dobili sporočila od treh skupščin. V Ljubljani opravljajo vsaki petek eno sv. mašo za naše v tujih državah stiskane sorojake. Vdeležujejo se teh sv. maš tretjeredniki v obilnem številu in prejemaajo ter darujejo sv. obhajilo za rešitev bratov in sester onkraj meje. — Na Prežganju je odbor sklenil, da molijo skupno po vsakem mesečnem shodu v ta namen sv. rožni venec. — V Motniku darujejo vsako prvo soboto v mesecu v isti namen sv. obhajilo. Od drugih skupščin še nismo dobili nobenega sporočila. Prosimo, da bi kmalu kaj sklenili in sporočili iz vseh tretjerednih skupščin Slovenije. Preberite še enkrat, kar smo o tem napisali v prvem in drugem zvezku „Cvetja“ in se zgenite, saj gre za skupni blager našega naroda. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.

V Damasku, na severu Svete Dežele, so 10. jul. 1860. l. Turki umorili osem frančiškanov, šest mašnikov in dva brata lajika. Sv. Stolica je vse te lansko leto prištela mej blažene.

Velikanska množica naših bratov in sester iz prvega in tretjega reda je pretrpela marterniško smrt v boksarski ustaji na Kitajskem l. 1900. Te nameravajo kmalu prišteti mej blažene z drugimi, ki so umrli v letih 1820, 1875, 1898 in 1904 v raznih preganjanjih. Vseh skupaj je 2418. Sv. oče so 10. dec. lanskega leta naročili, naj se o vseh teh vpelje preiskava. Mej tistimi, ki so umrli l. 1900, so štirje škofje iz frančiškanskega reda, več svetnih in redovnih mašnikov, klerikov, misijonskih frančiškank Marijinih in nad tristo tretjerednikov.

Dopisi.

Svečanosti ob sedmi stoletnici smrti sv. Frančiška v Novem mestu.

(Konec).

Glavni zapisnik bratov in sester tretjega reda sv. Frančiška v Novem mestu je ohranjen iz l. 1844. Ko je papež Leon XIII. olajšal vodilo tudi glede postne postave in redovnih molitev (poprej je bilo treba moliti 54 očenašev) t. j. od l. 1883. imamo vedno številniše vsakoletne sprejeme v tretji red. Veliko pripomore k tretjeredni redovni disciplini ali napredku dobro urejena krajevna skupščina. O tem smo veliko govorili na sestanku patrov voditeljev tretjega reda naše provincije l. 1914. (Cvetje, teč. 31, zv. 10. in 11.) Poročevavec o današnjem stanju III. reda v novomeškem okrožju je našel l. 1923. v vsem 32 skupščin. Danes šteje novomeško okrožje 46 skupščin in 2 podružnici. Skupno število živih udov znaša 10.757. Ugotavljam, da bolj in bolj ginejo predsodki o tretjem redu. Ženska mladina vstopa tudi že z izpolnjenim 14. letom v tretji red. Upam, da se nam bližajo boljši časi t. j. več umevanja za evangelijsko popolnost. Naj navedem sklepe ali zaključke poročil. K poročilu: „Kako naj bolj in bolj širimo tretji red,“ smo napravili te sklepe: 1) Obstoječi tretji red pridno negujmo t. j. organizacija III. reda

naj se povsod pravilno goji in vodi; pogosto opozarjamo tretjerednike na njihove dolžnosti. 2) Vsako priliko porabimo, da pridobimo za tretji red novih, mlajših članov, zlasti iz cerkvenih družb mladeničev in deklet ter iz prosvetnih društev katoliških delavcev (Pismo Benedikta XV. 1921). 3) Uvajamo pa tudi že otroke iz Marijinega vrta in druge šolarčke v razumevanje tretjerednega življenja; matere tretjerednice naj vzgajajo svoje otroke v duhu sv. Frančiška. — Na poročilo: „Tretji red in njegov apostolat v sedanjem času z ozirom na delavnost razuzdanega časopisja“, smo sklenili: 1) Vsakedo mora priznati potrebo apostolata za širjenje dobrega časopisja. 2) Vsaki tretjerednik(ica) se mora živo zavedati, da je dolžan sè vsemi močmi sodelovati pri omenjenem apostolatu. 3) Vsak zaveden tretjerednik je dolžan naročiti in brati „Cvetje“ in naj ima še kak pošten katoliški list, ter naj podpira vse ostalo katoliško časopisje. — Sklepi k poročilu: „Tretji red in možje v župniji“: 1) Brez strahu glejmo na može in skrbimo za nje bolj ko dosedaj in jih hkrati zaupno ter ljubeznivo vodimo k studencem milosti. 2) Omogočujmo možem in mladeničem na ta ali oni način, če ne mesečno, pa vsaj večkrat na leto skupno sv. obhajilo (Apostolstvo mož!) 3) S posebnim poudarkom in predavanji zlasti z raznimi cerkvenimi prireditvami (duh. vajami) jim odpirajmo vrata v tretji red. — Sklepi k poročilu: „Tretji red in družina“: 1) Pospešujmo kar največ skupno molitev v cerkvi in doma; zlasti pred jedjo in po jedi, angeljskega pozdravljenja zjutraj, opoldne in zvečer. 2) Vsaki član družine naj bo ob „Ave Mariji“ doma. Po trudapolnem delu naj se zvečer vsa družina zbere pred podobo sv. Družine in opravi svojo večerno pobožnost, kaker večerno molitev, po moči tudi serafinski rožnivenec ter litanije M. božje. 3) poleg nedeljske pridige in sv. maše ter krščanskega nauka naj pogosto prejemajo naše družine sv. zakramente in naj bero dobre knjige, nabožne liste, zlasti Cvetje. — Ves čas, skorej tri ure trajajočega zborovanja, je vladal vzoren red; večina je vztrajala do konca. — Končno se je predsednik okrožnega zborovanja vsem predavateljem in pričujočim gospodom voditeljem III. reda srčno zahvalil za njihov trud in požrtvovalnost, zbranim tretjerednikom pa naročil, naj besede, ki so jih slišali, globoko vtisnejo v srca ter se naj poslej po njih ravnaajo. S kratko molitvijo je bilo zborovanje zaključeno.

P. Henrik Damiš.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Taler Marija z Viča — N. priporoča svojega moža — Vse še neuslišane prošnje — vsi dobrotniki nove cerkve sv. Fr.

II. Rajni udje skupščine:

1. **Ijubljanske:** Mar. Žabnikar, Valentin Bahar, Marjt. Mahkota, bivša večletna zapupnica in pospeševalateljica fr. mislj. družbe; Ana Brenc, Magdl. Petauer, Ana Novak, Alojzija Podlesnik, Jera Bahovec, Mar. Štibll, Katr. Bramor, Ivana Gajeta; o tej sporoča tovarišica, da je bila vedno vredna hči sv. Fr. Živelja je dolgo vrsto let kot služkinja v

Trstu, ostala je vedno ponižna, pobožna in poštena dekle, do svojih 68 let spoštovana od vseh. V tretjem redu je bila 47 let, vstopila je torej vanj še mlada dekle. Marjt. Majer.

2. **sostrske**: Mar. Habič, Mar. Pavšič iz Čepovana stara 92 let.

3. **šentviške** nad Lj.: Mar. Planinšek.

4. **kamniške**: Marjt. Butalič iz Tunjic, Urš. Škrlep, M. Pogačar, obe iz Mengša.

5. **komendske**: preč. g. župnik Val. Bernik, vnet voditelj tretjega reda, Elizabeta Koželj, Marjn. Klmovec, Mar. Pangeršič, M. Zupan, Elz. Grill, M. Benda, M. Klmovec, M. Burnik.

6. **šentpeterske pri Nov. m.**: Jožefa Blažič.

7. **adleške**: M. Požek, Ktr. Jankovič, M. Šegina, Mih. Veselič, Ana Adlešič, M. Kapele, M. Miketič.

8. **mariborskega okrožja**: Maribor: Elizabeta Lukman, M. Dajčer, Antonija Ručigaj, Alojzija Nežmah, dve Neži Viher, Ana Fišer, M. Kapun, M. Bohar, A. Bernardi, Elizabeta Perc, Helena Pintar, Neža Hrovat, Cecillija Cehner, Helena Pureš, Terezija Prauhart. — Sobota: Matija Lazer. — Sv. Križ pri Ljutomeru: M. Jelen, Jozefa Janšovec, Ivan Slekovec, Jožef Slavlič, Farkaš, Jozefa Vaupotič, M. Herbst, Neža Križan, Anton Kosi, Terezija Farkaš, M. Pušenjak, Alojzija Stuhec, Franc Štraki. — Hoče: Antonija Kampl, Ivana in M. Vernik. — Jarenina: Julijana Šabeder, Terezija Širec. — Sv. Lovrenc n. Dr. p.: Jurij Kranjc, Barbara Peršuh, M. Vrtnik. — Sv. Peter na Kronski gori: Ana Čuden. — Sv. Bolfenk na Kogu: M. Lukman, Aleš Mesarič, Helena Praprotnik, Jera Polman, Jera Kolarič, M. Vnuk, Elizabeta Borko. — Ruše: M. Rataj. — Ljutomer: Terezija Dijak. — Puščava: Terezija Klinc, Andrej Vežjak, Jozefa Gornjak, Roza Monetti, Anton Andrejčko, Marjeta Kušar, Johana Pušenjak. — Ptuj: preč. in ml. prošt Martin Jurkovič † 16. XI. 1926. — Konjice: preč. in ml. arhidijakon Franc Hraščel † 7. II. 1927. — Sv. Ožbald ob Dravi: Karol Weber, Terezija Hude. — Št. Janž n. Dr. p.: Martin Padošek. — Slivnica: Jakob Faleš. — Ribnica: Alojzija Grubelnik. — Sv. Martin pri Vurbergu: Antonija Kirbiš. — Sv. Barbara v Slov. goricah: Antonija Šaveder. — Sv. Jakob v Slov. gor.: Jera Fras.

9. **svetotrojiškega okrožja**: Apače: Jožef Kocbek. — Sv. Ana: Terez. Horvat, omož. Kramberger, Ana Damiš † pri Sv. Petru pri Radg., Terez. Prajngl. — Sv. Anton: Gera Vogrin. — Sv. Andraž: Alojz Fekonja. — Sv. Benedikt: M. Kocbek. — Sveti Bolfenk: M. Kocmut. — Sv. Juri na Ščav.: M. Zelenko omož. Golnar. — Sv. Lovrenc v Slov. gor.: Neža Bežjak. — Sv. Lenart: Ana Drozg omož. Lovrenčič (66 let v 3. r.) — Sv. Peter pri Radgoni: Rozalija Grajna omož. Trstenjak. — Polenšak: Franc Korenjak. — Sv. Trojica: Ivana Dobaja omož. Kramberger † Jarenini. Matilda Zorec, Ivan Wizjak, Anton Kurbos, Matija Majhenič (izredno vrli mož). — **Prekmurje**: Beltinci: Martin Zver, Urša Sabotin, Mari Radohan. Mari Zver. — Nedelja: V. č. g. Alojz Kūhar, župnik. — Gornja Lendava: Katarina Hrovat.

Zahvala za uslišano molitev.

Iz Maribora: N. W. sv. Tereziji D. J. in N. E. zahvala za zdravje. — Al. Martinčič na Breznici se zahvaljuje iz oblube Materi božji, sv. Jož., sv. Ant. Pad. in Mali Tereziki za večkratno uslišanje v boleznih in drugih zadevah. — Imela sem hud revmatizem. Priporočila sem se sv. Antonu in sem popolnoma ozdravela. Zahvalo sem obljubila. Ana Volovec. — F. Š. izreka zahvalo sv. Frančišku Srf. in sv. Tereziji od D. J. za ozdravljenje svoje hčerke. — Karbič Marija za večkratno uslišanje; zahvala obljubljena. — A. R. presv. S. J., sv. Ant. Pad. in sv. Tereziji od Detéta Jezusa za uslišanje v hudi bolezni; zahvala obljubljena. — Zahvala sv. Janezu Vijaneju za uslišano molitev. P. L. P. — Najiskrenejše se zahvaljujem sv. Tereziji od Detéta Jezusa, ker se mi je po nji v čast opravljeni devetdnevni vrnilo zgubljeno zdravje. Fr. Ks. Goll, Idrija.

Natis dovolil: P. Regalat Čebulj, prov. — Vredil p. Salvator Zóbec v Ljubljani. Tiskala tiskarna A. Slatnar v Kamniku. — Za tiskarno odgovoren Rajko Kos.

Spisi

o svetnikih in blaženih I. reda sv. Frančiška v dosedanjih letnikih Cvetja.

- Bl. Bernard Korleonski, kap. r. XXVII. 14. str.
Bl. Jakob Zadrčan, XXVII. 104. str.
Bl. Angelj Akriski kap. r. 294. str.
Bl. Krišpin kap. r. XVIII. 137. str.
Bl. Bonaventura Potenški XXVIII. 303. str.
Bl. Bernardin Foški XXVIII. 333. str.
Bl. Matej Džirdženski škof. XXIX. 4. str.
Bl. Sebastijan XXIX. 35. str.
Bl. Janez Dukeljski XXIX. 203. str.
Bl. Timotej XXIX. 239. str.
Bl. Janez Lubedov XXIX. str. 300.
Bl. Nikolaj Faktor XXIX. str. 356.
Bl. Tomaž Tolentinski mart. XXX. 111. str.
Bl. Andrej Hispeljski XXX. 163. str.
Bl. Gabrijelj Marija, XXX. 233. str.
Sv. Peter Aljkantarski XXX. 291. str.
Pobž. Rufin, tov. sv. Franč. XXX. 327. str.
Bl. Humilij Bisinjanski XXX. 375. str.
Svetniki in blaženi itd. redov sv. Fr. XII. v vseh 12. zv.
Seraf Askoljski XVII. 10—12. zv.
Življenje častitljivega Simona Filipoviča mašnika XVIII. v 6. zv.
Tomaž Čelanski XIX. 43.
Brat Julijan iz Špire XIX. 152. nasl.
Duns Skot — blažen? XXV. 55.
Zvlč. Julijan Baljski, mašnik XXV. 138.
Častitljiv Friderik in tov. praški martern. XXVIII. 54.

II. reda sv. Frančiška ali klaris:

- Življenje sv. Klare Asiške XXXIII. v vseh 12. zv.
Molitev sv. Klare na čast sv. peterih ran Kr. VI. 161.
Sv. Koleta XXVIII. 76. Bl. Neža Praška XII. 72.
Bl. Antonija Firenška XXIX. 101. Bl. Matija Nazarei XXIX. 67.
Bl. Izabela XXIX. 259. Bl. Salomea XXIX. 327.
Pobož. Pika, mati sv. Fr. XXVIII. 108. Klarise v Mekinjah XXXVIII. 52.
„Nevesta najsvetejšega zakramenta“ (Ana od Križa) XVII. 14.

Darovi.

Darovi za cerkev sv. Frančiška v Sp. Šiški (v dinarjih). Nabrali so: č. p. Vladimír v Št. Andražu 3.501.50, v Št. Ilju 3.450, Ma. Jamnik 532.50, župni urad Vič 7.000. Ma. Lukanc 1.020, Fr. Vratnik 268.25, A. Jokan 110; darovali so: G. Otič 100, Banko Reč. 200, Ma. Hanžič 20, A. Gros 25, J. Gostečnik 30, J. Praprotnik 10, tretji red v Braslovčah 160, N. z Rečice 100, tretji red prl sv. Frančišku 125, ženitv. dar dveh tretjered. 100, na gostiji A. Dobnik 80.50, Ma. Pogačnik 70, N. po p. Grac. 750, I. Popolari 820, Tom. Prljatelj 500, M. Fister 20, Ma. Petkovšek 40, pok. Ana Lahajner 10.000, vlč. g. dek. I. Lavrenčič 300, Čas Fr. Slov. gr. 30, Tomšič Dor. 11, župni urad Štanga 15, Zor Mar. 10, J. Jenčič 20, N. 270 (ena oseba se priporoča v molitev za zdravje ali srečno smrt), N.

Gostič 100, I. Jaklič 10, sam. Maribor 185, č. g. J. P. 624, tretji red pri D. M. v Polju 600, Kulot Ivana 25 lir, Haba M. 50, Kapus Ant. 35, uršul. Mar. kongr. 500, M. Cedlnik 50, č. g. prof. in pref. v Št. Vidu 220, iz Romunije 100, Ma. Štašič 2 dol., č. p. Evg. 4 dol. — **Za altar Male sv. Terezije:** Ribič Fr. 17, Bernik Val. in Mar. 75, 2 tretj. s. Stajer. 30, Fr. Ceme 20, A. S. 25, več neim. 80, družina Petkovšek 10 lir. — **Za tabernakelj:** A. S. 25, tretjeredne pevke v fr. c. v Lj. 200, L. A. iz Š. 110, Jutršek M. 100, več ljubljanskih tretjerednic 3.700. — Darovi za strop od ljublj. tretjerednic 22.230. — Vsem dobrotnikom poplačaj dobri Bog, sv. o. Fr. pa prosí za vse!

Za frančišk. misj. družbo: iz Moravč. preč. g. kanonik Bizjan 500, iz Kamnika 115, iz Tržiča g. K. Pirc 70, Letnik Mar. nabrala 55, iz Noveštife p. Rib. 109/75, J. Jenčič 10, za kitajske fr. misj. iz Novega mesta 1551/55. Frančiškanska misijonska družba v Mariboru: G. Skuhala, Hajdina, za afr. misijone 120 kot dar botra in botre na ime Alojzij in Katarina. N. N. za zamorčka na ime Jožef 100. Pospešiteljica M. Majhenič nabrala 39/50. Pospešitelj Jakob Sobotič nabral 34/50. Ana Jezušenak, Maribor 10, M. Dimnik, Sv. Lenart 50, Franc Povšič za zamorčka na ime Ana 150. — 120 za odkup dveh zamorčkov: eden na ime Frančišek, drugi na ime Terezija. Darovala neimenovana iz Čadrama.

Za kruhe sv. Ant.: N. iz Podbrezja 10, več N. 130.

Za armado sv. Kr.: iz Komende 176.

Tretjeredne vaje za maj in junij 1927.

Ljubljana: M. shod: 15. maja ob 3. pop. in 19. junija ob polu 5. url pop.; za držane naslednji dan ob 5. zjutraj v dvorani. — Poduk za novince: 22. maja, 26. jun. ob 4. pop. — Odborne seje: za moške na dan shodov ob 10. dop.; za ženske: 26. maja in 16. jun. po litanijah. Obljube novincev: 29. maja ob 4. pop. pri altarju sv. Fr. Sprejem novih udov: 29. junija po litanijah v dvorani. — **Kamnik:** m. shod: zadnje nedeljo v mesecu ob polu štirih pop. — **Novomesto:** M. shod: tretjo nedeljo; v maju: sprejem novih udov, v juniju: obljava in posvetitev presv. S. J. — **Maribor:** M. shod: 26. maja in 29. junija — **Sv. Trojica:** M. shod: 26. maja in 29. junija ob 2. pop.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1927.

majnik.

junij.

1 N		2. po velikinoči. Sv. Filip in Jak.	1 S	P.O.	Bl. Herkul. Feliks, Jan. 1. 3. r.
2 P		Sv. Atanzij, c. uč.	2 Č	P.O.	Osmina. Bl. Humilijana 3. r.
3 T		Najdenje sv. Križa.	3 P	Čm. PO.	Bl. Andrej Hiop. 1. r.
4 S	P.O.	Slovesni spomin sv. Jožef.	4 S		post, vilija bink.
5 Č		Sv. Pij V. pap.	5 N	VO. PO.	Binkošti
6 P		Sv. Janez pred lat. vr.	6 P		binkoštni
7 S		Sv. Stanislav šk. m.	7 T		binkoštni
8 N		3. po velikinoči. Sv. Mih. prik.	8 S		kvatr. Bl. Pacifik 1. r.
9 P		Sv. Gregor Naz. c. uč.	9 Č		binkoštni. Sv. Primož in Fel.
10 T		Osmina najd. sv. Kr. Sv. Anton	10 P		kvatr. Sv. Marjeta
11 S		Osmina sv. Jož. Bl. Jul. Lad. V.	11 S		kvatr. Sv. Barnaba ap.
12 Č	Čm.	Sv. Nerej in tov. m.	12 N	VO. PO.	1. po bink. Presv. Trojica
13 P	P.O.	Sv. Peter Regalat 1. r.	13 P	P.O.	Sv. Anton Pad. 1. r.
14 S	Čm.	Bl. Petronila 2. r. Sv. Bonifacij	14 T		Sš. Bazilij c. uč.
15 N		4. po velikinoči. Sv. Zofija	15 S	Čm.	Sv. Jolenta 2. r. Sv. Vid
16 P	Čm.	Sv. Ubald, šk. Sv. Jan. Nep.	16 Č	VO. PO.	Presveto Rešnje Telo
17 T	P.O.	Sv. Paškal 1. r.	17 P		mej osmino
18 S	P.O.	Sv. Feliks 1. r.	18 S		mej osmino. Sv. Efrem c. uč.
19 Č	P.O.	Sv. Ivon 3. r.	19 N		mej osmino. 2. po bink.
20 P	P.O.	Sv. Bernardin Sijenski 1. r.	20 P	P.O.	mej osmino. Osmina sv. Ant.
21 S	P.O.	Bl. Teof. Kršp. Benv. 1. r.	21 T		mej osmino. Sv. Alojzij
22 N		5. po velikinoči. Bl. Jan. in Pet.	22 S		mej osmino. Sv. Pavlin
23 P		prošnji Bl. Bartol. in Gerard	23 Č		Osmina presv. R. T.
24 T		prošnji. Bl. J. iz Pr. 1. r. M. P.	24 P	P.O.	Rojstvo sv. Jan. Krst.
25 S		prošnja. Posveč. bazil. sv. Fr.	25 S	VO. PO.	Presv. Srce Jezusovo
26 Č	VO. PO.	Vnebohod Gospodov	26 N		3. po bink. Sv. Janez in Pavel
27 P		Sv. Beda c. uč. Sv. Jan. I. pap.	27 P	Čm.	Bl. Benvenut 1. r.
28 S		Sv. Avguštin šk.	28 T		Sv. Irenej šk.
29 N		mej osmino. Bl. Štef. in Rajm.	29 S	VO. PO.	Sv. Peter in Pavel ap.
30 P	P.O.	Sv. Ferdinand kralj 3. r.	30 Č		Spomin sv. Pavla
31 T	P.O.	Sv. Angelja Mer. 3. r. Sv. Pet.			Dne 11. t. m. za oficij čas „mej letom“.